

Virksomhedsomdannelse

Skattepligtig eller skattefri?

Mie Drost

Hovedopgave, HD(R)
Copenhagen Business School

Afleveringsdato: 11. maj 2015
Vejleder: Henrik Bro

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	4
1.1 Indledning.....	4
1.2 Problemformulering.....	5
1.3 Afgrænsning.....	6
1.4 Metode.....	7
1.5 Målgruppe.....	7
1.6 Kildekritik.....	8
1.7 Begrebsforklaring samt forkortelser.....	8
2. Valg af virksomhedsform	9
2.1 Selskab.....	9
2.1.1 Startkapital.....	9
2.1.2 Hæftelse.....	9
2.1.3 Ejerforhold og ledelse.....	10
2.1.4 Regnskab.....	10
2.1.5 Skat.....	11
2.2 Personlig virksomhed.....	11
2.2.1 Startkapital.....	11
2.2.2 Hæftelse.....	11
2.2.3 Ejerforhold og ledelse.....	11
2.2.4 Regnskab.....	12
2.2.5 Skat.....	12
2.3 Sammenligning af selskab og personlig virksomhed.....	13
3. Virksomhedsomdannelse	15
3.1 Skattepligtig virksomhedsomdannelse.....	15
3.1.1 Stiftelse med apportindskud.....	16
3.1.2 Hel eller delvis omdannelse.....	16
3.1.3 Omdannelse med tilbagevirkende kraft.....	16
3.1.4 Skat.....	18
3.2 Skattefri virksomhedsomdannelse.....	18
3.2.1 Baggrunden for loven om skattefri virksomhedsomdannelse.....	19
3.2.2 Betingelser og krav.....	19
3.2.2.1 Personligt ejet virksomhed.....	20
3.2.2.2 Fuldt skattepligtigt til Danmark.....	21

3.2.2.3 En samlet virksomhed.....	21
3.2.2.4 Krav til det modtagne kapitalselskab.....	21
3.2.2.5 Vederlaget for virksomheden.....	22
3.2.2.6 Aktiernes eller anparternes anskaffelsessum.....	23
3.2.2.7 Omdannelse med tilbagevirkende kraft.....	24
3.2.2.8 Indsendelse af dokumenter til SKAT.....	24
3.2.2.9 Udskudt skat.....	24
3.2.3 Aktiver og passiver der skal medtages i omdannelsen.....	25
3.2.4 Skat.....	28
3.3. Sammenligning af skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelse.....	28
4. Præsentation af casevirksomheden Clausens Cykler.....	29
5. Værdiansættelse af virksomhedens aktiver og passiver.....	30
5.1 Opgørelse af handelsværdi.....	30
5.1.1 Armslængdeprincippet.....	31
5.1.2 Kontantomregning.....	31
5.2 Opgørelse af skattemæssige værdier.....	34
5.3 Goodwill.....	35
5.3.1 Værdiansættelse af goodwill.....	36
5.3.2 Beregning af goodwill for Clausens Cykler.....	39
5.4 Ejendom.....	40
5.4.1 Værdiansættelse af handelsværdi.....	40
5.4.2 Opgørelse af den skattemæssige værdi.....	41
5.5 Driftsmidler.....	44
5.5.1 Værdiansættelse af handelsværdi.....	44
5.5.2 Opgørelse af den skattemæssige værdi.....	44
5.6 Varelager.....	45
5.6.1 Værdiansættelse af handelsværdi.....	45
5.6.2 Opgørelse af den skattemæssige værdi.....	46
5.7 Tilgodehavender.....	47
5.7.1 Værdiansættelse af handelsværdi.....	47
5.7.2 Opgørelse af den skattemæssige værdi.....	47
5.8 Værdipapirer og likvider.....	47
5.8.1 Værdiansættelse af handelsværdi.....	47
5.8.2 Opgørelse af den skattemæssige værdi.....	48
5.9 Igangværende arbejder.....	48

5.9.1 Værdiansættelse af handelsværdi.....	48
5.10 Gæld.....	49
5.10.1 Værdiansættelse af handelsværdi.....	49
5.10.2 Opgørelse af den skattemæssige værdi.....	49
5.11 Blandet benyttede aktiver.....	50
5.11.1 Værdiansættelse af handelsværdi.....	50
5.12 Udskudt skat.....	52
5.12.1 Skattepligtig virksomhedsomdannelse.....	52
5.12.2 Skattefri virksomhedsomdannelse.....	52
5.12.3 Beregning af udskudt skat for Clausens Cykler.....	53
5.13 Virksomhedsordningen.....	53
5.13.1 Indskudskonto.....	54
5.13.2 Hensat til senere hævning.....	54
5.13.3 Mellemløbskonto.....	54
5.13.4 Konto for opsparet overskud.....	55
6. Opgørelse af anparternes anskaffelsessum for Clausens Cykler.....	55
6.1 Skattepligtig virksomhedsomdannelse.....	55
6.2 Skattefri virksomhedsomdannelse.....	57
7. Skattemæssige konsekvenser for ved en virksomhedsomdannelse.....	58
7.1 Skattepligtig virksomhedsomdannelse.....	58
7.1.1 Konsekvenser for virksomhedsejeren.....	58
7.1.2 Konsekvenser for selskabet.....	59
7.2 Skattefri virksomhedsomdannelse.....	59
7.2.1 Konsekvenser for virksomhedsejeren.....	59
7.2.2 Konsekvenser for selskabet.....	59
8. Sammenligning af skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelse.....	60
9. Konklusion.....	61
10. Kildefortegnelse.....	66
10.1 Bøger.....	66
10.2 Internetsider.....	66
10.3 Love.....	66
11. Bilag.....	67
11.1 Balance pr. 31. december 2014 for Clausens Cykler.....	67
11.2 Specifikationer til virksomhedsordningen for indkomståret 2014.....	67

1. Indledning

1.1 Indledning

Ved opstart af en ny virksomhed, er der visse forhold der gør, at det kan være fordelagtigt at starte sin virksomhed som en personlig drevet virksomhed. Heri blandt kan nævnes, at der ved opstart af en personlig virksomhed ikke er et kapitalkrav, som der er ved et aktieselskab og et anpartsselskab, samt at et eventuelt underskud i opstartsfasen kan fratrækkes i den personlige indkomst hos ejeren.

Efter virksomheden har været drevet i nogle år, og forhåbentligt har vokset sig større, kan det være nødvendigt at omdanne den personlige virksomhed til et selskab. En omdannelse kan være nødvendig af flere årsager. Årsagen kan bl.a. være, at virksomhedens drift er vokset, og ejeren ønsker at begrænse hæftelsen for driften.

Et fremtidigt generationsskifte kan også være en god grund til at omdanne til et selskab, da det derved er nemmere at gennemføre et generationsskifte.

En virksomhedsomdannelse sker ved, at man overdrager en personlig drevet virksomhed til et aktie- eller anpartsselskab. Den omdannede virksomhed kan være drevet af en fysisk person, et interessentskab eller lignende. Omdannelsen kan både forekomme ved overdragelser til et allerede eksisterende selskab (skuffeselskab) eller et til lejligheden nystiftet selskab. Udgangspunktet for en virksomhedsomdannelse er, at den skattemæssigt sidestilles med en virksomhedsoverdragelse mellem to uafhængige parter.

Ved omdannelse af en personligt ejet virksomhed til et selskab er der to forskellige muligheder; skattepligtig- eller skattefri virksomhedsomdannelse. Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse, også kaldet afståelsesprincippet, anses virksomheden som solgt til en uafhængig tredjemand. Virksomhedens aktiver og passiver overdrages til selskabet til handelsværdier, og ejerens indkomstopgørelse bliver derved påvirket af fortjeneste og tab ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse.

I modsætning til en skattepligtig virksomhedsomdannelse, hvor dele af virksomheden kan vælges overdraget til selskabet, er en skattefri virksomhedsomdannelse betinget af, at hele virksomheden skal omdannes. Princippet bag en skattefri virksomhedsomdannelse er, at en personligt ejet virksomhed kan indskydes i et selskab, uden at den tidligere ejer samtidig bliver beskattet. Loven bygger på et successionsprincip, hvorefter selskabet skattemæssigt indtræder i den tidligere ejers sted. Det betyder, at beskatning af de fortjenester der konstateres ved omdannelsen, først finder sted når den

oprindelige ejer afstår alle virksomhedens aktier/anparter eller når selskabet afhænder hele virksomheden. Beskatningen af fortjenesten ved en virksomhedsomdannelse udskydes således ved anvendelse af den skattefrie virksomhedsomdannelse, frem for ved anvendelse af den skattepligtige virksomhedsomdannelse, afståelsesprincippet.

I dette afgangsprøve tages der udgangspunkt i en case virksomhed, kaldet Clausens Cykler. Clausens Cykler er en personlig drevet virksomhed ejet og drevet af Jørgen Clausen. Jørgen Clausen er 54 år, og den ældste søn Jesper Clausen på 25 år arbejder i firmaet på 6. år, og har vist evne og interesse for branchen. I den forbindelse har Jørgen Clausen overvejet, at påbegynde et generationsskifte, så sønnen på sigt kan blive ejer af virksomheden helt eller delvist. Jørgen har derfor overvejet muligheden for at omdanne sin virksomhed til et anpartsselskab, som første skridt på vejen. Jørgen har i alle årene anvendt virksomhedsordningen ved beskatning af den personligt drevne virksomhed.

1.2 Problemformulering

Der tages udgangspunkt i en personlig drevet virksomhed, hvor virksomhedsordningen anvendes. Ejeren har et ønske om at omdanne sin personlige virksomhed til et anpartsselskab. Afgangsprøvet har til formål at belyse hvilken omdannelsesform der vil være mest fordelagtig for denne virksomhed.

På baggrund af ovenstående lyder afgangsprøves problemformulering således:

"Hvordan kan man forberede et fremtidigt generationsskifte af en personligt drevet virksomhed ved en forudgående virksomhedsomdannelse?"

Som en del af belysningen af emnet og casevirksomheden, vil der blive taget stilling til følgende underspørgsmål ved besvarelse af problemformuleringen:

- Hvorfor omdanne fra personlig virksomhed til selskab?
- Hvad er forskellen på en skattepligtig og en skattefri virksomhedsomdannelse?
- Hvordan værdiansættes virksomhedens aktiver og passiver ved en virksomhedsomdannelse?
- Hvordan opgøres aktiernes anskaffelsessum ved henholdsvis skattepligtig- og skattefri virksomhedsomdannelse?
- Hvilke skattemæssige konsekvenser er der for omdanneren og selskabet ved en virksomhedsomdannelse?

1.3 Afgrænsning

Afgangsprojektet er afgrænset til at behandle omdannelsen af en personlig virksomhed til et anparts-selskab. Omdannelse af interessentskaber, kommanditselskaber, partnerselskaber, iværksætterselskaber, dødsboer og andre former for selskaber vil derfor ikke blive behandlet. Omdannelse til ovenstående selskabsformer vil heller ikke blive berørt, idet opgaven udelukkende omhandler omdannelse til et anpartsselskab. De øvrige selskabsformer vil kun blive behandlet kort i forbindelse med belysningen af personlig virksomhed kontra selskab.

Virksomheden som der tages udgangspunkt i anvender virksomhedsordningen. I den forbindelse afgrænses der fra omdannelser af personligt ejede virksomheder der anvender personskatte-loven eller kapitalafkastordningen. Personskattelovens regler vil udelukkende blive behandlet i det omfang, som findes relevant i forbindelse med de skattemæssige konsekvenser for virksomhedens ejer.

Reglerne i virksomhedsordningen vil ikke blive beskrevet yderligere, idet dette afgangspjunkt tager udgangspunkt i at målgruppen kender til reglerne i virksomhedsordningen.

Afgangsprojektet omhandler udelukkende personer, som er fuldt skattepligtige til Danmark. Der ses derfor bort fra personer som er begrænset skattepligtige til Danmark, samt udenlandske virksomheder med bopæl eller aktivitet i Danmark.

Der afgrænses fra emner som aktieombytning, fusion, omstruktureringer, spaltning mv., der kan gennemføres i årene efter virksomhedsomdannelsen. Emnerne vil kun blive inddraget i afgangspjunktet, hvor det findes relevant og naturligt at behandle.

Emnet generationsskifte er ikke det primære fokus i afgangspjunktet, og emnet vil kun kort blive behandlet i det omfang, som findes relevant i forbindelse med overvejelser omkring virksomhedsomdannelsen. Teori og beregninger i forbindelse med et generationsskifte vil ikke blive behandlet i denne opgave.

Der afgrænses fra reglerne i Årsregnskabsloven i forbindelse med præsentation af casevirksomhedens regnskab, aktiver og passiver.

Konkrete forhold for ejendomme der er erhvervet før den 19. maj 1993, vil ikke blive belyst i afgangspjunktet.

I afgangsprøjet er der taget udgangspunkt i lovgivningen, som er gældende pr. 31. december 2014.

1.4 Metode

Metoden i dette afgangsprøjet er deduktion, idet der benyttes en general teori, som testet på en specifik virksomhed.

Afgangsprøjet er struktureret på den måde, at den gennemgår de områder samt tvivlspørgsmål, der opstår ved en virksomhedsomdanning. I forbindelse med belysning af spørgsmål om hvorfor omdanning fra personlig virksomhed til selskab, samt forskelle mellem skattepligtig- og skattefri virksomhedsomdanning, vil besvarelsen bygge på teoretiske beskrivelse af gældende regler og krav.

Den anvendte teori til besvarelse af dette afgangsprøjet er baseret på undervisningsmateriale, tilgængelig faglitteratur og gældende lovgivning.

For at understøtte de teoretiske beskrivelser, vil afgangsprøjet tage udgangspunkt i en casevirksomhed. Ud fra casevirksomhedens problemstillinger, vil der blive foretaget beregninger og analyser, som har til formål at danne grundlag for valg af omdannelsesform, og afgangsprøjetets konklusion.

Afgangsprøjet bygger på kvalitative sekundære data i form af lovgivning, cirkulære samt faglitteratur på området.

1.5 Målgruppe

Afgangsprøjetets målgruppe består af revisorer, skattefolk og andre, der skal rådgive selvstændige erhvervsdrivende om området. Det forudsættes, at læseren har et grundlæggende kendskab til skatteret og bagvedliggende lovgivning, samt har et vidst indblik og kendskab til regnskab.

Mange af de udtryk der anvendes i afgangsprøjet er fagrelaterede og kræver en vis teoretisk baggrund.

Selvom det forudsættes at målgruppen er regnskabskyndig, behøver denne ikke nødvendigvis at have kendskab til eller have udført en virksomhedsomdanning. Afgangsprøjet vil belyse emnet således, at målgruppen vil få en forståelse for virksomhedsomdanning, samt overvejelser i forbindelse med valg af omdannelsesform.

1.6 Kildekritik

Anvendte kilder er noteret i kildefortegnelsen bagerst i opgaven. Anvendte lærebøger og undervisningsmateriale fra faget Erhvervsbeskatning på HDR, samt love fra retsinformation.dk og den juridiske vejledning fra SKAT, er antaget at være troværdige og opdaterede kilder.

Casevirksomheden der er taget udgangspunkt i, er en allerede eksisterende virksomhed, som er blevet anonymiseret. Der er i regnskabstallene foretaget enkelte tilrettelser til belysning af de nødvendige problemstillinger og scenarier til brug for besvarelse af afgangsprøjetets problemformulering.

Anvendte kilder er af nyere dato, og generelt anses den anvendte litteratur samt øvrige kilder for at være af pålidelig karakter, og den anvendte lovgivning er gældende for indkomståret 2014 og 2015.

1.7 Begrebsforklaring samt forkortelser

I nedenstående afsnit er de væsentligste begreber som anvendes i afgangsprøjetet defineret.

Balancedag

Balancedagen er statusdagen for det seneste aflagte årsregnskab for den virksomhed, der ønskes omdannet. I dette afgangsprøjet er der tale om den 31. december, da årsregnskabet forudsættes at følge kalenderåret.

Omdannelsesdatoen

I skattemæssigt henseende er omdannelsesdatoen den dag, som følger efter balancedagen for det sidste aflagte årsregnskab for den personlige virksomhed.¹ I dette afgangsprøjet er der tale om den 1. januar, jf. ovenstående afsnit om balancedagen.

Stiftelsesdatoen

Stiftelsesdatoen er den dag, hvor selskabet stiftes og datoen for underskrift af stiftelsesdokumenterne.

Mellemprioden

Mellemprioden er den periode, som ligger mellem omdannelsesdatoen og stiftelsesdatoen.

¹ VOL § 3

Omdanneren

Omdanneren er ejeren af den personlige virksomhed, som ønsker sin virksomhed omdannet.

Anvendte forkortelser

ABL Aktieavancebeskatningsloven

AL Afskrivningsloven

EBL Ejendomsavancebeskatningsloven

KSL Kildeskatteloven

KGL Kursgevinstloven

LL Ligningsloven

PSL Personskatteloven

SEL Selskabsloven

VOL Virksomhedsomdannelsesloven

VSL Virksomhedsskatteloven

ÅRL Årsregnskabsloven

2. Valg af virksomhedsform

Ved opstart af en ny virksomhed er det nødvendigt at overveje, hvilken virksomhedsform der ønskes anvendt. Der er forskellige krav, skattemæssige problemstillinger, samt fordele og ulemper at tage højde for. I dette afsnit vil forskellene, samt fordele og ulemper, mellem personlig virksomhed og kapitalsselskab blive belyst og diskuteret, herunder vil der søges svar på hvorfor flere virksomheder vælges omdannet fra en personlig virksomhed til et kapitalsselskab.

2.1 Selskab

2.1.1 Startkapital

Ved stiftelse af et selskab, er der krav om indskydelse af selskabskapital, minimum 50.000 kr. for et anpartsselskab og 500.000 kr. for et aktieselskab. Hvis et aktieselskab stiftes med kontanter, kan man nøjes med at indbetale 25% af aktiekapitalen, svarende til 125.000 kr. Derudover kræver det, at der er tale om et selskab, der er stiftet ved kontantindskud.

2.1.2 Hæftelse

Når en virksomhed drives i selskabsform, som fx et anpartsselskab eller et aktieselskab, hæfter selskabets ejer ikke personligt for de forpligtelser selskabet har indgået med andre, da der er tale om to særskilte juridiske enheder. Ejerens hæftelse er således begrænset til den kapital som ejeren har indskudt i selskabet, dvs. de kr. 50.000 eller kr. 500.000 for henholdsvis anparts- og aktieselskab.

Banker kan dog kræve, at ejeren stiller en garanti om tilbagebetaling af lån, som banken har ydet selskabet, hvorved ejeren alligevel hæfter for selskabets forpligtelser i form af lån til banken. Større leverandører kan på samme måde også stille krav om personlig kaution hos kapitalejeren, for på denne måde at sikre deres udestående ved større leverancer og kredittider.

2.1.3 Ejerforhold og ledelse

Der er forskellige krav til ejerforhold og ledelse, når en virksomhed drives som henholdsvis anparts-selskab og aktieselskab. Ejeren af et anpartsselskab eller aktieselskab kan være én eller flere, personer eller selskaber. For selskaber er der krav om, at der skal føres en ejerbog over alle selskabets ejere, også kaldet kapitalejere, og alle ejere med 5% eller mere af selskabets kapital/stemmer skal registreres i Det Offentlige Ejerregistre.

De enkelte ejers ejerandele bestemmes af hvor stor en del af den samlede selskabskapital, de enkelte ejere har indskudt, og dermed har retten over.

Såfremt et selskab ønsker at udvide ejerkredsen, kan dette ske ved en kapitaludvidelse. Selskabskapitalen udvides, og ejerandele bliver hermed reduceret for de gamle ejere. Ved en kapitaludvidelse bliver de gamle ejeres skattemæssige stillinger ikke berørt, da de ikke sælger deres aktier/anparter. Ved udtrædelse af en ejer kan dette ske ved et tilbagesalg af aktierne/anparterne til selskabet, og derefter en annullering af de pågældende aktier/anparter. Herefter forøges ejerandelene for de tilbageværende ejere, igen uden at den skattemæssige stilling bliver berørt.

I et anpartsselskab er der udelukkende krav om, at der skal være en direktion, mens der i et aktieselskab yderligere er krav om, at der skal være en bestyrelse på minimum 3 medlemmer. Bestyrelsen står for den overordnede og strategiske ledelse, herunder ansættelse af direktionen. Direktionen står for den daglige ledelse af selskabet.

2.1.4 Regnskab

Anparts- og aktieselskaber skal bogføre efter bogføringsloven, og skal hvert år udarbejde og indsende årsrapport til Erhvervsstyrelsen. Årsrapporten skal udarbejdes efter årsregnskabslovens regler. Årsrapporten for kapitalselskaber er således offentlige tilgængelige. Mindre selskaber behøves ikke blive revideret af en revisor, mens der er krav herfor for større selskaber, jf. selskabsloven.

2.1.5 Skat

Kapitalselskaber, som fx anparts- og aktieselskaber er selvstændige skattesubjekter, og beskattningen af selskabets overskud sker i selskabet efter selskabsskattereglerne. Selskabsskatten er for 2014: 24,5% og for 2015: 23,5%.

I et selskab får ejeren udbetalt løn eller udbytte. Såfremt der udbetales løn, sker dette efter samme vilkår som andre ansatte. Selskabet indeholder A-skat og AM-bidrag af lønnen. Udbetales der udbytte, skal der betales udbytteskat heraf. Selskabet skal indeholde 27% i udbytteskat ved udlodning af udbytte til personer. Ejeren beskattes af udbyttet med 27% af de første 49.900 kr. (99.800 kr. såfremt ejeren er gift og ægtefællen ikke anvender sin grænse), og med 42% af beløb herudover.

2.2 Personlig virksomhed

2.2.1 Startkapital

Ved oprettelse af en personlig virksomhed er der ikke krav om indskydelse af kapital. I modsætning til stiftelse af et selskab, skal virksomhedens ejer ved oprettelse af en personlig virksomhed ikke have penge op af lommen til at starte virksomheden, men udelukkende have kapital til at drive virksomhedens drift. Både i praksis og likviditetsmæssigt er det nemmere at opstarte sin virksomhed i personligt regi frem for i selskabsform, da virksomhedsejeren ved oprettelse af en personlig virksomhed kan fokusere på virksomhedens aktiviteter, og ikke på kapitalanskaffelse.

2.2.2 Hæftelse

Når en virksomhed drives som en personligt ejet virksomhed, er virksomhedsejeren identisk med sin virksomhed, således at alle virksomhedens rettigheder og forpligtelser tilhører ejeren. Ejeren hæfter personligt for, at virksomheden opfylder sine forpligtelser over for andre, med alt hvad han eller hun ejer og har. Såfremt virksomheden ikke kan betale sine forpligtelser, kan det udgøre en stor risiko for ejerens privatøkonomi. Ejerenes ægtefælle kan kun hæfte for skattegælden, og ikke for virksomhedens forpligtelser.²

2.2.3 Ejerforhold og ledelse

I en personlig virksomhed er der kun én ejer, hvilket er en fysisk person. At virksomheden kun har en ejer betyder ikke nødvendigvis, at det udelukkende er indehaveren der skal drive virksomheden.

² www.startvaekst.virk.dk

Virksomheden kan i overvejende grad drives af andre ansatte i virksomheden, eller tilmed indehaverens ægtefælle. Såfremt virksomheden har flere en én ejer, er der tale om et interessentskab, hvor ejerne både kan være fysiske personer eller selskaber.

Ved at drive virksomhed i personlig form er der ingen lovkrav om, at virksomheden skal have en ledelse i form af direktion m.v. I en personlig virksomhed er det indehaveren der er virksomhedens eneste ejer, som alene træffer alle beslutninger om virksomheden og handler på virksomhedens vegne. Såfremt virksomheden har ansatte, kan indehaveren give medarbejdere fuldmagt til at handle på virksomhedens vegne ved fx at give dem fuldmagt til at foretage betalinger i virksomhedens netbank eller indgå salgsaftaler.³

2.2.4 Regnskab

Personlige virksomheder er ikke forpligtede til at udarbejde og indsende årsrapport til Erhvervsstyrelsen efter årsregnskabsloven, men skal stadig bogføre efter bogføringsloven. Ved at virksomheden ikke skal indsende årsrapport til Erhvervsstyrelsen, er virksomhedens økonomi og regnskabstal ikke tilgængelige for offentligheden, og tallene holdes derfor hemmelige. Personlige virksomheder kan dog frivilligt vælge at aflægge årsrapport, og i så fald skal reglerne i årsregnskabsloven følges.

Såfremt beskatningen af den personlige virksomhed sker ved anvendelse af reglerne i virksomhedsordningen, skal virksomheden dog udarbejde opgørelse over de forskellige konti i virksomhedsordningen, som fx indskudskonto, kapitalafkastgrundlag, beløb hensat til senere hævning og konto for opsparat overskud mv. Ved opgørelsen af specifikationerne til virksomhedsordningen, kan det være nødvendigt at indhente hjælp fra en revisor, som i de fleste tilfælde også vil udarbejde et regnskab for virksomheden efter Årsregnskabsloven.

2.2.5 Skat

Indehaveren af en personlig virksomhed er identisk med virksomheden, og virksomhedens overskud beskattes i indehaveren skattepligtige indkomst. Indehaveren kan vælge at lade sig beskatte efter tre ordninger: 1) Personskatteloven, 2) Virksomhedsordningen, eller 3) Kapitalafkastordningen.

³ www.startvaekst.virk.dk

Ved anvendelse af reglerne i personskatteloven beskattes virksomhedens overskud ekskl. renter som personlig indkomst hos virksomhedsejeren. De erhvervsmæssige renter, som tilhører virksomheden, beskattes som kapitalindkomst hos virksomhedsejeren. Såfremt virksomheden giver et underskud, kan der ske modregning heraf i ejerens og ægtefællens positive nettokapitalindkomst.

Anvender virksomhedsejeren reglerne i virksomhedsordningen, kan de erhvervsmæssige renteudgifter fratrækkes i virksomhedens overskud, og reducerer dermed overskuddet der beskattes som personlig indkomst hos virksomhedsejeren. Ej hævet overskud kan opspares i virksomhedsordningen mod betaling af en foreløbig skat, svarende til selskabsskatteprocenten (24,5% i 2014 og 23,5% i 2015). Ejeren bliver først endelig beskattet af det opsparede overskud det år pengene hæves fra virksomheden. Ved opsparing af overskud, kan ejerens personlige indkomst optimeres til fx topskattegrænsen, hvorved ejeren udskyder beskatning af det resterende overskud til senere år, hvor indtjeningen måske ikke går lige så godt. På denne måde er den en mere fleksibel ordning end personskattelovens regler, men der er dog flere krav til opgørelse af specifikationer mv.

Den sidste ordning virksomhedsejeren kan benytte er kapitalafkastordningen. Kapitalafkastordningen har nogle af de samme fordele som virksomhedsordningen, men er en mere enkel ordning. Kapitalafkastordningen giver fradrag for virksomhedens renteudgifter, og der beregnes et kapitalafkast af virksomhedens aktiver, som bliver beskattet som kapitalindkomst i stedet for som personlig indkomst. Ved at flytte noget af virksomhedens overskud til kapitalindkomst, opnås en mere fordelagtig beskatning, da personlig indkomst beskattes med højere skatteprocent end kapitalindkomst. Ordningen giver også mulighed for opsparing af virksomhedens overskud, dog kan der kun opspares 25% af virksomhedens resultat, og pengene skal indsættes på en bunden bankkonto.⁴

2.3 Sammenligning af selskab og personlig virksomhed

Ved overvejelser omkring hvilken form en virksomhed skal drives i, er der nogle ting at tage stilling til.

- Hvor professionelt skal virksomheden drives?
- Er der nogle særlige risici der skal begrænses med hæftelse?
- Hvad er forventningerne til fremtiden og er der evt. et generationsskifte på vej?

⁴ Virksomhedsskatteloven § 22b, stk. 3

Det er bare nogle af de tanker en virksomhedsejer kan have i forbindelse med opstart af en ny virksomhed.

For en mindre virksomhed kan kapaciteten og økonomien spille en væsentlig rolle, når der er øget kapitalkrav, revisionspligt og krav til bestyrelse og direktion. Såfremt en mindre virksomhed skal drives i selskabsform, kan det i visse tilfælde være nødvendigt at ansætte ekstra personale til bogholderiet, med hensyn til de større regnskabs- og revisionsmæssige krav.

Ved at drive virksomheden i selskabsform, kan det give interessenterne et stærkere signal, og der er evt. flere leverandører der er villige til at handle med virksomheden og yde kredit.

Som beskrevet i ovenstående afsnit er der skattemæssige forskelle på hvordan resultatet af virksomheden beskattes i en personlig virksomhed og i et selskab.

Nedenstående beregninger viser forskellen på beskatningen mellem en personlig virksomhed der anvender virksomhedsordningen, og et selskab:⁵

Personlig virksomhed		Selskab	
Indkomst	800.000	Indkomst	800.000
AM-bidrag, 8%	(64.000)	Selskabsskat, 23,5%	(188.000)
	<u>736.000</u>		<u>612.000</u>
Personskat, 51,95%	(382.352)	Udbytteskat, 27% af 49.900 kr.	(13.473)
Til udbetaling	<u>353.648</u>	Udbytteskat, 42% af 562.100 kr.	(236.082)
			<u>362.445</u>
Effektiv skatteprocent	<u>55,79%</u>		<u>54,69%</u>

En sammenligning af beskatningen for henholdsvis personlig virksomhed og selskab viser, at marginalbeskatningen er stor set ens, hvilket også er formålet med virksomhedsordningen. Ved udnyttelsen af det lavere beskatningsgrundlag for aktieindkomst, er der en skattemæssig fordel ved at drive virksomheden i selskabsform frem for i personligt regi.

⁵ Egen tilvirkning

Et generationsskifte er vanskeligere at gennemføre i en personlig virksomhed frem for i et selskab, hvorfor et fremtidigt ønske om generationsskifte ofte igangsættes ved en omdannelse af den personlige virksomhed til et selskab.⁶

I et selskab kan generationsskiftet ske ved overdragelse med succession, hvor sønnen indtræder i ejerens skattemæssige situation. Derved overtager sønnen beskatningen, og udskyder skatten til den dag han afstår selskabet.⁷ Der er en del krav til generationsskifte ved overdragelse med succession. Dette vil ikke blive yderligere beskrevet, da afgangprojektet er afgrænset herfra.

På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at det kan være fordelagtigt at drive virksomheden i personligt regi i de første år, for dermed at mindske startkapital og krav til ledelse, regnskab mv. Når virksomheden har vokset sig større, og forhåbentligt tjener en masse penge, kan der med fordel foretages en virksomhedsomdannelse til et selskab for bl.a. at begrænse den personlige hæftelse, og evt. med henblik på et fremtidigt generationsskifte.

3. Virksomhedsomdannelse

En virksomhedsomdannelse er kort fortalt når en personligt drevet virksomhed omdannes til et kapital selskab. Der er to muligheder for virksomhedsomdannelse fra en personligt drevet virksomhed til et kapital selskab: 1) Den skattepligtige omdannelse, også kaldet afståelsesprincippet, og 2) Den skattefrie omdannelse, jf. lov om skattefri virksomhedsomdannelse. Den selskabsretlige gennemførelse af omdannelsen er den samme for de to måder, da de begge finder anvendelse i selskabslovens kapitel 3.

I dette afsnit vil skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelse blive beskrevet, herunder betingelser og krav, samt forskellene mellem de to omdannelsesmuligheder.

3.1 Skattepligtig virksomhedsomdannelse

En skattepligtig virksomhedsomdannelse foretages efter afståelsesprincippet og sidestilles skattemæssigt med et almindeligt salg af virksomheden til en uafhængig tredjemand. Virksomhedens aktiver og passiver overdrages til selskabet til handelsværdier, hvilket medfører relationsbeskatning for de enkelte aktiver hos ejeren af den personlige virksomhed.

⁶ <http://ivaekst.dk/vaekst/5/3/3/0/1/personligt-ejede-virksomheder>

⁷ <http://ivaekst.dk/vaekst/5/3/3/0/3/overdragelse-af-virksomheden?arrow=right>

Når en virksomhedsomdannelse sker efter afståelsesprincippet, er der ingen særlige begrænsninger for, hvem der kan omdanne.

3.1.1 Stiftelse med apportindskud

En virksomhedsomdannelse efter afståelsesprincippet vil som oftest foretages ved apportindskud af den eksisterende virksomhed til et nyt, eller allerede eksisterende, selskab. Apportindskuddet skal have en økonomisk værdi, og kan ikke bestå i en forpligtelse til udførelse af arbejde og lignende, jf. SEL § 35. Som hovedregel er der ingen begrænsninger for hvilke selskaber en skattepligtig virksomhedsomdannelse kan ske til. Der kan således ske omdannelse til en ny virksomhed eller en eksisterende virksomhed, også kaldet et skuffeselskab. Der er dog undtagelser hertil, såfremt den skattepligtige virksomhedsomdannelse foretages med tilbagevirkende kraft. Dette vil blive beskrevet i afsnit 3.1.3.

3.1.2 Hel eller delvis omdannelse

Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse er det ikke et krav, at det er en hel virksomhed der overdrages. Omdannelse kan således også foretages for enkelte aktiver alene. Goodwill kan dog ikke overdrages som et enkeltaktiv, da denne knytter sig til den personlige virksomhed.

Ved kun at overdrage en del af den personlige virksomhed, kan ejeren fortsat drive virksomhed i personligt regi og dermed fortsat anvende reglerne i virksomhedsordningen.

3.1.3 Omdannelse med tilbagevirkende kraft

En virksomhedsomdannelse vil medføre, at virksomhedens indtægter og udgifter vil blive henført til virksomhedsejeren indtil stiftelsestidspunktet, og virksomhedsejeren vil blive beskattet heraf. Efter stiftelsestidspunktet vil indtægter og udgifter blive henført til selskabet, og beskatning heraf vil tilfalde selskabet fra stiftelsestidspunktet.⁸

Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse er der mulighed for at omdanne virksomheden med tilbagevirkende kraft. Når en virksomhed omdannes med tilbagevirkende kraft, sker det med udgangspunkt i værdierne fra den seneste aflagte årsrapport, og det er en betingelse, at omdannelsen skal være foretaget minimum 6 måneder efter regnskabsperiodens udløb. Ønskes et kapitalselskab stiftet med tilbagevirkende kraft til den 1. januar, skal stiftelsen dermed være foretaget senest den 30. juni samme år.

⁸ Selskabsloven § 4, stk.1

Ved omdannelse med tilbagevirkende kraft tillægges selskabet skattemæssig virkning fra skæringsdatoen for, den i forbindelse med stiftelsen udarbejdede, åbningsbalance for selskabet, og de indtægter og udgifter, der er oppebåret i virksomheden i en periode på op til 6 måneder inden stiftelsen henføres således til selskabet.⁹

Der er ingen krav til, at omdannelsen skal ske med tilbagevirkende kraft. Ved omdannelsen skal der ske værdiansættelse af aktiverne og passiverne, der skal omdannes. For at gøre omdannelsen nemmere og mere overskueligt foretages skattepligtige omdannelser som oftest med tilbagevirkende kraft. På denne måde skal aktiverne og passiverne ikke værdiansættes igen, og der tages i stedet udgangspunkt i værdierne i det seneste aflagte årsregnskab for den personlige virksomhed.

Der er følgende krav ved virksomhedsomdannelse med tilbagevirkende kraft:

- 1) Virksomheden der skal omdannes skal være en personligt ejet virksomhed, fx enkeltmandsvirksomheder og interessentskaber.
- 2) Omdannelsen skal ske til et nystiftet selskab, og stiftelsen kan derfor ikke ske ved brug af et skuffeselskab, som ved almindelig skattepligtig virksomhedsomdannelse efter afståelsesprincippet.
- 3) Virksomhedsomdannelsen skal være foretaget minimum 6 måneder efter regnskabsårets udløb. Kapitalselskabets regnskabsår skal derudover ligge i forlængelse af skæringsdatoen for den personligt drevet virksomheds åbningsbalance.
- 4) Ved omdannelse med tilbagevirkende kraft er det et krav, at hele virksomheden omdannes, og der kan derfor ikke ske omdannelse af enkeltaktiver eller dele af virksomheden. Såfremt der er flere virksomheder kan disse vælges omdannet til to forskellige kapitalselskaber, eller den ene virksomhed kan omdannes til et kapitalselskab og den anden kan forblive i personligt regi.
- 5) Hele vederlaget skal ydes i form af aktier eller anparter i kapitalselskabet.
- 6) Ejeren skal senest 1 måned efter omdannelsen indsende dokumentation for at selskabet er registreret hos Erhvervsstyrelsen samt stiftelsesdokumenter i form af stiftelsesdokument, vedtægter, protokollat for stiftende generalforsamling, åbningsbalance, vurderingsberetning og opgørelse af aktiernes anskaffelsessum til SKAT.

⁹ Selskabsloven § 4, stk. 4

3.1.4 Skat

En skattepligtig virksomhedsomdannelse opgøres efter afståelsesprincippet, hvilket vil sige, at virksomheden anses for solgt til selskabet. Virksomhedens aktiver og passiver overdrages til selskabet til handelsværdier, og omdannelsen sidestilles skattemæssigt med et sædvanligt salg til en uafhængig tredjemand. Fortjeneste og tab ved omdannelsen vil dermed påvirke virksomhedsejerens indkomstopgørelse, da ejeren beskattes af avancer i afståelsesåret.¹⁰

Medmindre reglerne i lov om skattefri virksomhedsomdannelse anvendes, vil en omdannelse af en personligt ejet virksomhed til et kapitalselskab udløse beskatning hos virksomhedens ejer i form af kapitalgevinstbeskatning, beskatning af genvundne afskrivninger og beskatning af opsparet overskud, såfremt ejeren har anvendt virksomhedsordningen.¹¹

Såfremt der ikke foretages omdannelse af en hel virksomhed, men blot af enkeltaktiver, er det muligt for ejeren at fortsætte med virksomhedsordningen med den ikke omdannede del af virksomheden. Ved at fortsætte i virksomhedsordningen kan beskatningen af det opsparede overskud udskydes til virksomhedsordningen ophører.

En skattepligtig virksomhedsomdannelse betyder, som det fremgår af navnet, som oftest beskatning hos ejeren. Skatten ved en virksomhedsomdannelse er som oftest et omfattende beløb, som ejeren ikke nødvendigvis har den fornødne likviditet til at betale. En skattepligtig virksomhedsomdannelse giver mulighed for at afsætte et stiftertilgodehavende i forbindelse med omdannelsen, som er et tilgodehavende ejeren kan hæve skattefrit fra virksomheden og bruge til betaling af skatten ved omdannelsen.

3.2 Skattefri virksomhedsomdannelse

Som tidligere nævnt vil en virksomhedsomdannelse blive betragtet som et salg til tredjemand med den følge, at virksomhedsejeren bliver beskattet af virksomhedsomdannelsen. Ved en forretningsmæssig begrundet virksomhedsomdannelse vil virksomhedsejeren typisk ikke have midlerne til betaling af den skat, der udløses ved omdannelsen, medmindre midlerne hertil trækkes ud af virksomheden med yderligere beskatning heraf. Som en reaktion hertil har man ved lov nr. 264 af 8. juni 1983 indført virksomhedsomdannelsesloven, som medfører at der kan foretages en virksomhedsomdannelse, hvor virksomheden indskydes i et selskab, og beskatningen hos virksomhedsejeren

¹⁰ PSL § 3, stk. 1

¹¹ Generationsskifte og omstrukturering, side 117

udskydes til det tidspunkt, hvor aktierne afstås eller selskabet opløses. Loven er baseret på et successionsprincip, der medfører at kapital selskabet indtræder i virksomhedsejerens skattemæssige stilling vedrørende de aktiver der overdrages til selskabet.

3.2.1 Baggrunden for loven om skattefri virksomhedsomdannelse

Før 1962 var reglerne om virksomhedsomdannelse udelukkende baseret på baggrund af retspraksis, da der ikke var nogen reel lovgivning på området.

Den 12. oktober 1962 kom Ligningsdirektoratets cirkulære, hvilket gjorde det muligt at der kunne ske overdragelse af en virksomhed til lavere værdier end handelsværdier. Grundet manglende detaljering i cirkulæret, gav dette anledning til en række kendelser og domme, hvor fortolkningen af reglerne om virksomhedsomdannelser blev diskuteret.

Loven om skattefri virksomhedsomdannelse trådte i kraft den 1. juli 1983, og erstattede således cirkulæret fra 1962. Loven fandt anvendelse på virksomhedsomdannelser der fandt sted med udgangen af indkomståret 1982 og senere.

I 1999 kom lov nr. 252 af 28. april 1999, og er den lov som er gældende for skattefrie virksomhedsomdannelser i dag.

Formålet med loven var at gøre det lettere at firetage en forretningsmæssig begrundet virksomhedsomdannelse. Idéen med lov om skattefri virksomhedsomdannelse er at omdannelsen kan ske uden at der sker beskatning for ejeren i afståelsesåret. Som beskrevet ovenfor succederer selskabet i ejeres skattemæssige stilling i forbindelse med omdannelsen, således at skatten udskydes til den dag alle selskabets aktier afstås.

3.2.2 Betingelser og krav

Kravene til skattefri virksomhedsomdannelse efter virksomhedsomdannelsesloven er en del strammere, end ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse. Herunder er kravene til en skattefri virksomhedsomdannelse beskrevet.

Betingelserne for skattefri virksomhedsomdannelse fremgår af Virksomhedsomdannelsesloven §§ 1-2. Betingelserne er oplistet nedenfor, og lovens regler kan kun anvendes såfremt alle betingelserne er opfyldt.¹²

3.2.2.1 Personligt ejet virksomhed

Det er en betingelse, for at anvende reglerne i virksomhedsomdannelsesloven, at der er tale om en personligt ejet virksomhed der omdannes.¹³ Virksomhedsomdannelseslovens regler finder således anvendelse på alle typer af virksomheder drevet i personligt regi, herunder enkeltmandsvirksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber og partnerselskaber, mens virksomheder drevet af kapitalsselskaber, eller hvor der indgår kapitalsselskaber i ejerkredsen, ikke er omfattet.¹⁴

For interessentskaber, kommanditselskaber og partnerselskaber kan der som nævnt ovenfor alene omdannes efter virksomhedsomdannelsesloven, såfremt der alene indgår fysiske personer i ejerkredsen. For kommanditselskaber og partnerselskaber hvor en eller flere af ejerne er et aktie- eller anpartsselskab, vil det afhænge af en konkret vurdering, hvorvidt der er tale om en personligt ejet virksomhed, og om en skattefri virksomhedsomdannelse kan gennemføres.¹⁵

Ydermere har et dødsbo mulighed for at gennemføre en skattefri virksomhedsomdannelse jf. virksomhedsomdannelseslovens § 2, stk. 1, nr. 1, således at dødsboet indskyder en virksomhed i et kapitalsselskab, og vederlaget betales i aktier eller anparter i kapitalsselskabet. De øvrige betingelser i virksomhedsomdannelsesloven skal ligeledes være opfyldt.¹⁶

Virksomhedsomdannelsesloven kan dog ikke finde anvendelse på de såkaldte skattebetingede anpartsprojekter, der er omfattet af personskattelovens § 4, stk. 1, nr. 9 og nr. 11. Virksomhederne der omtales er selvstændige virksomheder, hvor den skattepligtige ikke deltager i virksomhedens drift i væsentligt omfang, og som enten har flere end 10 ejere, planter juletræer, fugttræer og frugtbuske jf. ligningslovens § 8 K, stk. 2, eller som udlejer afskrivningsberettigede driftsmidler og skibe.

¹² VOL §§ 1-2.

¹³ VOL § 1, stk. 1, 1. pkt.

¹⁴ Generationsskifte og omstrukturering, side 125

¹⁵ Generationsskifte og omstrukturering, side 125

¹⁶ Generationsskifte og omstrukturering, side 127

3.2.2.2 Fuldt skattepligt til Danmark

Jf. virksomhedsomdannelsesloven § 2, stk. 1, nr.1, er det en ufravillig betingelse at ejeren er fuldt skattepligtig til Danmark jf. kildeskattelovens § 1 eller dødsboskattelovens § 1, stk.2, da det er en forudsætning for den skattefrie virksomhedsomdannelse, at skatten, der konstateres ved omdannelsen, kommer til beskatning når ejeren afstår aktierne i selskabet.¹⁷

3.2.2.3 En samlet virksomhed

For at anvende reglerne om skattefrie virksomhedsomdannelser i virksomhedsomdannelsesloven, er det et krav, at der er tale om en samlet erhvervsmæssig virksomhed der indskydes i kapitalselskabet. Enkeltaktiver, der ikke udgør en erhvervsmæssig virksomhed i sig selv, kan ikke omdannes efter reglerne i virksomhedsomdannelsesloven.

Alle virksomhedens aktiver og passiver skal medtages ved den skattefrie virksomhedsomdannelse. Ved vurdering af, hvilke aktiver og passiver der vedrører virksomheden, tages der udgangspunkt i de tidligere udarbejdede årsregnskaber og indkomstopgørelser for virksomheden. Såfremt virksomhedsejeren i året forud for omdannelsen har anvendt virksomhedsordningen, er det som udgangspunkt de aktiver og passiver, der er medtaget i denne ordning, der skal overdrages til selskabet.¹⁸ Ved anvendelse af virksomhedsordningen kan der være aktiver som ikke kan medtages i kapitalselskabet, ligesom der kan være blandet benyttede aktiver. Stillingtagen til, om disse skal medtages i en skattefrie virksomhedsomdannelse eller ej, vil blive beskrevet under 3.2.3.

3.2.2.4 Krav til det modtagne kapitalselskab

Virksomhedsomdannelseslovens § 1, stk. 2 beskriver at en skattefrie virksomhedsomdannelse kan ske til et nystiftet kapitalselskab, hvorefter selskabslovens regler om stiftelse af selskab med apportindskud finder anvendelse, eller til et eksisterende kapitalselskab, også kaldet for et skuffeselskab. Den simpleste metode er at omdanne til et kapitalselskab, som stiftes i forbindelse med omdannelsen. Anvendes et skuffeselskab, vil omdannelsen blive gennemført ved, at virksomheden overdrages til selskabet. Det er ikke nødvendigt, at der udstedes ejerandele, idet vederlaget for virksomheden anses for ydet ved, at ejerandele i det allerede eksisterende kapitalselskab forøges i værdi.¹⁹

¹⁷ Generationsskifte og omstrukturering, side 127

¹⁸ Generationsskifte og omstrukturering, side 134-135

¹⁹ Generationsskifte og omstrukturering, side 133

For at der kan omdannes til et skuffeselskab, er der følgende betingelser, som alle skal være opfyldte²⁰:

- Selskabet skal være stiftet senest på omdannelsesdatoen.
- Et eksisterende selskab må ikke have drevet erhvervsmæssig virksomhed forud for overdragelsen.
- Egenkapitalen vedrørende stiftelsen skal henstå som et ubehæftet kontant indestående i et pengeinstitut.
- Ejeren af den personligt ejet virksomhed skal eje hele aktie- eller anpartskapitalen i selskabet på overdragelsestidspunktet. Er der flere ejere, skal de eje i samme forhold som deres andele i den personligt ejede virksomhed.

Derudover kan en skattefri virksomhedsomdannelse ske til et udenlandsk registreret selskab, der er omfattet af begrebet selskab i en medlemsstat i artikel 3 i direktiv 2009/133/EF, og hvor ledelsen har sæde i Danmark og selskaber har et fast driftssted i Danmark.²¹

3.2.2.5 Vederlaget for virksomheden

Før lovændringen af virksomhedsomdannelsesloven i 1999, kunne virksomhedsejeren ved en skattefri virksomhedsomdannelse få op til 25% af vederlaget for virksomheden som et tilgodehavende hos selskabet i form af en mellemregning, mens de resterende 75% af vederlaget skulle bestå i aktier eller anparter i kapitalselskabet. Herved kunne virksomhedsejeren omdanne den personligt ejet virksomhed til et kapitalselskab, uden at dette udløste beskatning på tidspunktet for omdannelsen, og samtidig få et tilgodehavende hos selskabet, som ejeren efterfølgende kunne trække ud af selskabet skattefrit.

Ved lovændringen i 1999 blev der indført en bestemmelse i virksomhedsomdannelsesloven § 2, stk. 1, nr. 3, hvorefter hele vederlaget ved en skattefri virksomhedsomdannelse skal ydes i form af aktier eller anparter, og virksomhedsejeren kan derved ikke længere opnå et stiftertilgodehavende i forbindelse med omdannelsen.

Derudover skal pålydendet af de aktier eller anparter der ydes som vederlag, svare til den samlede aktie- eller anpartskapital. Denne bestemmelse hindrer derved virksomhedsejeren i at medtage en

²⁰ VOL § 1, stk. 2.

²¹ VOL § 1, stk. 1.

person, der ikke tidligere har været medejer af virksomheden, i forbindelse med stiftelsen af kapital-selskabet. Såfremt virksomhedsejeren ønsker, at der indtræder en ny person i ejerkredsen af sel-skabet, kan dette efterfølgende ske ved en kapitalforhøjelse i selskabet eller ved salg af ejerandele.²²

Bestemmelsen i virksomhedsomdannelsesloven § 2, stk. 1, nr. 3 forhindrer ikke at kapitalselskabet stiftes med overkurs, således at aktie- eller anpartskapitalen alene udgør henholdsvis 500.000 kr. og 50.000 kr., og den resterende del af vederlaget indskydes som overkurs i kapitalselskabet.²³ Hvor aktie- og anpartskapitalen er en bunden reserve, hvorfra der ikke kan foretages udlodning, er over-kurs en fri reserve, og beløbet kan derved udloddes til virksomhedsejeren i form af udbytte, mod betaling af udbytteskat.

3.2.2.6 Aktiernes eller anparternes anskaffelsessum

Aktiernes eller anparternes anskaffelsessum er et udtryk for det kontante beløb, som ville være op-nået ved et salg af virksomheden, med fradrag af den skattepligtige fortjeneste. Ved en skattefri virksomhedsomdannelse er det en betingelse, at anskaffelsessummen ikke er negativ.

Såfremt ejeren i året forud for omdannelsen har anvendt virksomhedsordningen, kan lovens regler anvendes på trods af en negativ anskaffelsessum. Derimod er det et krav, at indskudskontoen ikke må være negativ. En eventuel negativ indskudskonto kan nedbringes ved at overføre beløb fra hen-sat til senere hævning, mellemregningskontoen, med den private del af et blandet benyttet aktiv som indskydes i virksomheden i forbindelse med omdannelsen, eller ved at skyde kontanter ind i virk-somheden. En negativ indskudskonto skal være udlignet inden omdannelsen.

Såfremt virksomhedsejeren driver flere personlige virksomheder, og kun omdanner én af disse virk-somheder, er det dog et krav at anskaffelsessummen ikke må være negativ, ligesom indskudskon-toen ej heller må være negativ.

Såfremt en skattefri virksomhedsomdannelse bliver gennemført, og det efterfølgende viser sig, at kravet i virksomhedsomdannelsesloven § 2, stk. 1, nr. 5 om, at der ikke må være negativ anskaffel-sessum eller en negativ indskudskonto, ikke er opfyldt, kan der gives dispensation således at lovens regler alligevel kan finde anvendelse under forudsætning af, at den negative anskaffelsessum eller

²² Generationsskifte og omstrukturering, side 145-146

²³ Generationsskifte og omstrukturering, side 146

den negative indskudskonto udlignes ved en indbetaling til selskabet senest 1 måned efter skattemyndighedens meddelelse om, at tilladelse er givet. Udligningen sker uden skattemæssige konsekvenser for ejeren og selskabet.²⁴

3.2.2.7 Omdannelse med tilbagevirkende kraft

Jf. virksomhedsomdannelsesloven § 2, stk. 1, nr. 6 kan en skattefri virksomhedsomdannelse gennemføres med indtil 6 måneders skattemæssigt tilbagevirkende kraft. Omdannelsen skal således finde sted senest 6 måneder efter statusdagen for sidste årsregnskab i den personligt ejet virksomhed, som oftest er den 31. december. Fristen for stiftelsen med tilbagevirkende kraft er således senest den 30. juni året efter.

De indtægter der oppebæres og de omkostninger der afholdes i virksomheden fra omdannelsesdagen (typisk 1. januar) frem til stiftelsen for kapitalselskabet henføres til selskabet, ligesom værdiansættelsen af aktiverne og passiverne der overdrages opgøres pr. denne dato.²⁵

3.2.2.8 Indsendelse af dokumenter til SKAT

Ejeren skal senest 1 måned efter virksomhedsomdannelsen indsende kopi til SKAT af stiftelsesdokumenterne, omfattende stiftelsesdokument, vedtægter, protokollat for stiftende generalforsamling, åbningsbalance, vurderingsberetning, en opgørelse over anskaffelsessummen for aktierne eller anparterne, samt dokumentation for, at selskabet er anmeldt registreret til Erhvervsstyrelsen, eller at overdragelsen til et allerede eksisterende selskab har fundet sted.

Ved stiftelse af det nye kapitalselskab skal registrering i Erhvervsstyrelsens registreringssystem, eller anmeldelse af registrering til Erhvervsstyrelsen, foretages senest 2 uger efter stiftelsesdokumentets underskrift. Såfremt 2 ugers fristen ikke overholdes anses stiftelsen for bortfaldet.²⁶

3.2.2.9 Udskudt skat

I forbindelse med virksomhedsomdannelsen, skal der udarbejdes en åbningsbalance, og i denne skal den skat, der udskydes i forbindelse med omdannelsen, hensættes. Grunden til at den udskudte skat skal medtages i åbningsbalancen er for at sikre, at åbningsbalancen giver et retvisende billede

²⁴ VOL § 2, stk. 4 og Generationsskifte og omstrukturering, side 150

²⁵ Generationsskifte og omstrukturering, side 151

²⁶ Generationsskifte og omstrukturering, side 151-152

af selskabets aktiver og passiver, herunder fremtidige skatteforpligtelser. Hensættelsen af udskudt skat skal ske i overensstemmelse med anerkendte danske regnskabsstandarder.²⁷

Hensættelsen af den udskudte skat har betydning for egenkapitalens størrelse i selskabet, men indgår ikke i opgørelsen af aktiernes/anparternes skattemæssige anskaffelsessum.²⁸

3.2.3 Aktiver og passiver der skal medtages i omdannelsen

Ved en skattefri virksomhedsomdannelse er det et krav, at alle virksomhedens aktiver og passiver skal indgå i virksomhedsomdannelse, i det der er tale om at en hel virksomhed skal omdannes, og ikke kun enkeltaktiver. Nedenfor er beskrevet nogle aktiver og passiver, hvor der kan opstå tvivl om hvorvidt aktivet eller passivet skal medtages ved den skattefrie virksomhedsomdannelse.

Aktier

Der kan opstå spørgsmål om hvorvidt aktier, som virksomhedsejeren ejer på tidspunktet for virksomhedsomdannelsen, skal indgå i omdannelsen. En aktiebeholdning vil som oftest ikke have en sådan relation til den erhvervsmæssige virksomhed, at den skal inddrages i virksomhedsomdannelsen. Medmindre virksomhedsejeren driver næring med aktier m.v. omfattet af aktieavancebeskatningsloven, uforrentede obligation og præmieobligationer, kan aktier ikke indgå i virksomhedsordningen, jf. virksomhedsskattelovens § 1, stk. 2. Aktier i indkøbs-/brancheselskaber vil typisk have en sådan forbindelse med den erhvervsmæssige virksomhed, at de kan/skal indgå i virksomhedsomdannelsen. Om aktierne har en konkret tilknytning til den erhvervsmæssige virksomhed, og dermed kan indgå i en skattefri virksomhedsomdannelse, beror på en konkret vurdering.²⁹

Blandet benyttede aktiver

Udgangspunktet er, at et aktiv, der både anvendes privat og i den virksomhed, der ønskes omdannet, skal indgå i omdannelsen.³⁰ Såfremt virksomhedsordningen anvendes, og der er tale om et blandet benyttet aktiv, der ikke er medtaget i virksomhedsordningen, skal aktivet midlertidigt kun indgå i omdannelsen, hvis det efter en konkret vurdering anses for et aktiv i virksomheden. Såfremt et blandet benyttet aktiv vælges medtaget i virksomhedsomdannelsen, reduceres indskudskontoen med værdien af den private del af det blandet benyttede aktiv, selv om der er tale om et aktiv der

²⁷ Generationsskifte og omstrukturering, side 152-153

²⁸ VOL § 4, stk. 2.

²⁹ Generationsskifte og omstrukturering, side 135

³⁰ VOL § 2, stk. 1, nr. 2.

ikke kan indgå i virksomhedsordningen. På denne måde kan der alligevel opstås et stiftertilgodehavende.³¹

Ved en blandet benyttet bil skelnes der mellem om bilen indgår i virksomhedsordningen eller ikke. Såfremt ejeren af den personligt drevne virksomhed anvender virksomhedsordningen, og bilen indgår heri er bilen 100% erhvervsmæssig, og skal derfor med i omdannelsen. Indgår bilen derimod ikke i virksomhedsordningen, skal der sondres mellem, om den erhvervsmæssige kørsel er godtgjort efter refusionsmetoden eller Skatterådets satser. Såfremt der er godtgjort efter satserne kan bilen blive uden for omdannelsen, og såfremt refusionsmetoden er anvendt skal bilen med i virksomhedsomdannelsen. Virksomhedens ejer har således valget om den blandet benyttede bil skal medtages i omdannelsen eller holdes uden for, såfremt der er godtgjort efter Skatterådets satser.

Fast ejendom

For så vidt angår fast ejendom, gælder det, at ejeren frit kan vælge, om ejendommen skal indgå i omdannelsen eller holdes udenfor. Grunden til at ejendommen kan vælges holdt uden for omdannelsen skyldes, at fast ejendom anses som en virksomhed i sig selv. Ved en skattefri virksomhedsomdannelse kan virksomhedsejeren således beslutte, at ejendommen, hvorfra virksomheden drives, skal holdes uden for omdannelsen. Virksomhedsejeren skal i sådanne tilfælde dog være opmærksom på, at der i denne forbindelse opstår 2 virksomheder, idet ejendommen fortsætter i en personlig virksomhed for sig, eller indskydes i et kapitalsselskab for sig. Når virksomhedsejeren nu har flere virksomheder, er det som tidligere nævnt et krav at aktiernes eller anparternes anskaffelsessum ikke må være negativ. Derudover skal virksomhedsejeren være opmærksom på, at et ejendomsselskab ikke kan overdrages ved succession, jf. aktieavancebeskatningslovens § 34.³²

Midler fra lån

Et af lovforslagene ved lovændringen i 1999 var *"Alle aktiver og passiver i virksomheden skulle overdrages til selskabet, herunder også likvider, eller hvad der måtte være trådt i stedet herfor, som hidrører fra lån optaget i virksomheden."* Baggrunden for denne formulering var, at man anså modellen med låneoptagelse, for omgåelse af kravet om, at hele vederlaget skal ydes i form af aktier eller anparter i selskabet. Mange virksomhedsejere optog kort tid før en virksomhedsomdannelse et lån, hvorefter låneprovenuet efterfølgende blev holdt uden for virksomhedsomdannelsen, mens gældsforpligtelsen blev indskudt i selskabet. Efterfølgende ville virksomhedsejeren udlåne et beløb

³¹ Generationsskifte og omstrukturering, side 136-139

³² Generationsskifte og omstrukturering, side 139-141

til selskabet svarende til gældsforpligtelsen, hvorefter selskabet kunne indfri lånet, og ejeren på denne måde fik et tilgodehavende hos selskabet, som kunne hæves skattefrit.

Bestemmelsen blev aldrig vedtaget, og den tekniske metode, med låneoptagelse og adskillelse af provenu og gældsforpligtelse, kan stadig gennemføres i forbindelse med en skattefri virksomhedsomdannelse. Til gengæld blev der dog indført en bestemmelse for at forhindre misbrug af modellen. Bestemmelsen er beskrevet i virksomhedsomdannelseslovens § 2, stk. 1, nr. 5, og beskriver kravet om, at aktiernes eller anparternes anskaffelsessum ikke må være negativ, samt at indskudskontoen ikke må være negativ.³³

Beløb hensat til senere faktisk hævning og beløb på mellemregningskontoen

Ejeren af en virksomhed, der anvender virksomhedsordningen, kan bestemme om beløb hensat til senere faktisk hævning og beløb på mellemregningskontoen skal holdes uden for omdannelsen eller medtages. Begrundelsen for, at beløbene må holdes uden for omdannelsen er, at beløb hensat til senere faktisk hævning og indestående på mellemregningskontoen ikke betragtes som en del af virksomhedens økonomi, men derimod som en del af ejerens privatøkonomi. Holdes beløbene uden for omdannelsen, skal de medtages som et passiv i åbningsbalancen, og være hævet inden stiftelsestidspunktet. Beløbene hæves skattefrit af virksomhedsejeren, da der er tale om allerede beskattede midler. Medtages beløbene i virksomhedsomdannelsen indgår disse i selskabets egenkapital, og beløbene vil dermed forhøje aktiernes eller anparternes anskaffelsessum.³⁴

Konto for opsparet overskud

Ved anvendelse af virksomhedsordningen i året forud for omdannelsen, kan virksomhedsejeren have opsparet noget af virksomhedens overskud mod en foreløbig skattebetaling svarende til selskabsskattesatsen, 24,5% i 2014. I forbindelse med en virksomhedsomdannelse skal det opsparede overskud hæves af virksomhedsejeren, og kommer derved til beskattning hos ejeren, under forudsætning af, at hele virksomheden/alle virksomhederne omdannes. Ejeren kan i forbindelse med omdannelsen vælge, at nedsætte aktiernes eller anparternes anskaffelsessum med det indestående på konto for opsparet overskud, jf. virksomhedsskatteloven § 16, stk. 1, og dermed bliver virksomhedsskatten endelig. Vælger virksomhedsejeren derimod ikke at nedsætte aktiernes eller anparter-

³³ Generationsskifte og omstrukturering, side 141-142

³⁴ Generationsskifte og omstrukturering, side 142-143

nes anskaffelsessum, medregnes indestående på konto for opsparet overskud, med tillæg af virksomhedsskatten, til virksomhedsejerens personlige indkomst i omdannelsesåret, jf. virksomhedsskatteoven § 16, stk. 1.

3.2.4 Skat

Skattefri virksomhedsomdannelse efter virksomhedsomdannelsesloven er baseret på et successionsprincip, hvor kapitalselskabet overtager virksomheden, og indtræder i ejerens skattemæssige stilling vedrørende de aktiver, der overdrages til selskabet. På denne måde udskydes beskatningen hos virksomhedsejeren til det tidspunkt, hvor aktierne afstås eller selskabet opløses.

Selskabet indregner udskudt skat i balancen, som opgøres som skatten af forskelsværdierne mellem de regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af de overdragne aktiver.

3.3 Sammenligning af skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelse

En skattepligtig virksomhedsomdannelse sidestilles med et salg af virksomheden, og der opstår derved afståelsesbeskatning hos ejeren i afståelsesåret. Foretages der derimod en virksomhedsomdannelse efter reglerne i loven om skattefri virksomhedsomdannelse, beskattes ejeren ikke i omdannelsesåret. Selskabet succederer i ejerens skattemæssige stilling, og beskatningen udskydes til den dag selskabet afstås eller ophøres.

En skattepligtig virksomhedsomdannelse kan vælges foretaget til et nyt selskab eller et eksisterende selskab, også kaldet et skuffeselskab. Derimod kan en skattefri virksomhedsomdannelse kun ske til et nyt selskab, stiftet i forbindelse med omdannelsen.

Hvor der ved en skattefri virksomhedsomdannelse skal omdannes en hel virksomhed, kan en skattepligtig virksomhedsomdannelse foretages for enkeltaktiver. På denne måde kan ejeren fortsætte en del af den personlige virksomhed i virksomhedsordningen, og på den måde udskyde beskatning af opsparet overskud mv. til den dag virksomhedsordningen ophører. Ved en skattefri virksomhedsomdannelse er det dog muligt at undlade en fast ejendom fra omdannelsen, da denne anses for en selvstændig virksomhed.

Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse er der mulighed for at afsætte et stiftertilgodehavende, som omdanneren kan hæve skattefrit fra selskabet. Dette er ikke muligt ved en skattefri virksomhedsomdannelse, da hele vederlaget for virksomheden skal ydes i form af aktier/anpartar i selskabet, og til den pålydende værdi heraf. Såfremt et blandet benyttet aktiv inkluderes i omdannelsen,

opstår der alligevel et stiftertilgodehavende, i form af den private andel af det blandet benyttede aktiv.

På trods af de øgede krav vælges den skattefrie virksomhedsomdannelse som oftest. En af årsagerne hertil er, at beskatningen hos virksomhedsejeren udskydes. En virksomhedsomdannelse vil som oftest udløse en betydelig skat, og ejeren har ikke altid den fornødne likviditet. Dette kan i princippet løses ved stiftertilgodehavende i den skattepligtige virksomhedsomdannelse. Problemet med dette kan dog være, at selskabet ikke nødvendigvis har den fornødne kapital til, at ejeren kan hæve tilgodehavendet og anvende til betaling af skatten ved omdannelsen.

4. Præsentation af casevirksomheden Clausens Cykler

Clausens Cykler er en virksomhed som sælger, udlejer og reparerer racercykler, mountainbikes, citybikes og børnecykler mv. Virksomheden startede i 1995. Dengang var der tale om en lille virksomhed, der udlejede citybikes i København, og den eneste medarbejder i virksomheden var ejeren Jørgen Clausen. Siden hen udvidede virksomheden sin udlejning til også at omfatte mountainbikes og racercykler. Efter en stigende efterspørgsel efter disse cykler, begyndte Clausens Cykler at købe cyklerne hjem med henblik på videresalg. Dette var en stor succes, og virksomheden voksede kraftigt i årene herefter.

Væksten medfulgte, at Jørgen Clausen ansatte flere medarbejdere, og i 2009 startede Jørgens søn Jesper som medarbejder i virksomheden. Jesper er, ligesom sin far, meget interesseret i racercykler og mountainbikes, og efter 2 år i virksomheden foreslog Jesper, at virksomheden deltog i arrangering af cykelløb og andre events. Jørgen Clausen tog idéen til sig, og fik hurtigt stablet tingene på benene. Cykelløbene og de øvrige cykelevents medførte god markedsføring for virksomheden, og en stadig stigende omsætning.

Clausens Cyklers regnskab følger kalenderåret, og Jørgen benytter sig af reglerne i virksomhedsordningen.

På baggrund af virksomhedens stigende vækst, og Jørgens planer om et fremtidigt generationsskifte, har Jørgen valgt at virksomheden skal omdannes til et anpartsselskab. Jørgen Clausen ønsker hjælp til hvilken omdannelsesform, der er mest fordelagtig for virksomheden.

Balancen pr. 31. december 2014 for Clausens Cykler er vedlagt som bilag 11.1.

Udvalgte specifikationer til virksomhedsordningen for indkomståret 2014 er vedlagt som bilag 11.2.

5. Værdiansættelse af aktiernes anskaffelsessum

Som led i en virksomhedsomdannelse skal der ske en værdiansættelse af de aktiver og passiver, der overdrages til selskabet. Værdiansættelsen af aktiverne og passiverne foretages for at fastslå, hvad selskabet skal betale for de overdragne aktiver, og dermed hvad aktiernes anskaffelsessum udgør.

Værdiansættelsen af den skattemæssige værdi af virksomhedens aktiver og passiver opgøres som hovedregel til handelsværdi fratrukket skattepligtig fortjeneste.³⁵ Værdiansættelsen af de enkelte aktiver vil blive beskrevet i de følgende afsnit.

Ved en skattefri virksomhedsomdannelse overdrages virksomhedens aktiver og passiver til selskabet til de skattemæssige værdier, da omdannelsen bygger på successionsprincippet. Selskabet succederer således i virksomhedsejerens skattemæssige stilling for de overdragne aktiver og passiver.

Ved en skattepligtig omdannelse overdrages virksomhedens aktiver og passiver til selskabet til handelsværdier, da omdannelse bygger på afståelsesprincippet. Virksomheden anses derved for solgt til selskabet.

5.1 Opgørelse af handelsværdi

Ved en virksomhedsomdannelse anses virksomhedens aktiver og passiver for at være afstået til selskabet. Ved opgørelse af handelsværdien for disse aktiver og passiver, anvendes således afståelsesprincippet. Aktiverne og passiverne overdrages således til selskabet til handelsværdier, og tab og gevinster heraf beskattes som udgangspunkt i ejerens indkomstopgørelse.

Opgørelsen af den skattemæssige værdi af virksomheden sker aktiv for aktiv. Et forventet tab i forbindelse med overdragelse af et aktiv kan dermed ikke modregnes i en forventet fortjeneste ved overdragelsen af et andet aktiv.³⁶

Ved værdiansættelsen af aktiverne og passiver i virksomheden, er det værdierne på tidspunktet for omdannelsesdatoen der lægges til grund, og ikke værdierne på det faktiske omdannelses tidspunkt. Som oftest vælges omdannelsesdatoen til dagen efter regnskabsårets afslutning, og derved lægges værdierne ved regnskabsårets slutning til grund for værdiansættelsen af handelsværdierne.

³⁵ Generationsskifte og omstrukturering, side 158

³⁶ Den Juridiske Vejledning, C.C.7.2.5 Opgørelse af den skattemæssige værdi af virksomhedens aktiver og passiver

5.1.1 Armslængdeprincippet

Værdiansættelsen af handelsværdien for de overtagne aktiver og passiver skal ske som ved salg mellem to uafhængige parter. I forbindelse med en virksomhedsomdannelse er der ikke tale om to uafhængige parter, da køber og sælger er samme person. Der opstår dermed interessefællesskab. Ligningsloven § 2 siger, at der mellem interesseforbundne parter, ved opgørelse af den skattepligtige indkomst, skal anvendes priser og vilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis handlen var afsluttet mellem uafhængige parter. Omdannelsen skal altså ske til handelsværdi, som var det salg til en uafhængig tredjemand.

5.1.2 Kontantværdi

Ved overdragelse af en erhvervsvirksomhed skal anskaffelses- og salgssummer kontantomregnes når fortjeneste eller tab skal opgøres. Aktiverne der skal kontantomregnes er aktiver omfattet af afskrivningsloven.³⁷ Omregning til kontantværdi beregnes ved, at den kontante del af anskaffelssummen, henholdsvis salgssummen, lægges sammen med kursværdien af aktivets gældsposter. Afskrivninger foretages på grundlag af den således omregnede anskaffelssum mv.³⁸

Ved kontantomregning efter afskrivningsloven, når salget samtidig omfatter driftsmidler, bygninger, installationer, goodwill og andre aktiver mv., skal sælger og køber i købsaftale, skøde eller på anden skriftlig måde foretage en fordeling af den samlede kontantomregnede overdragelssum på de aktiver, der er omfattet af overdragelsen. For driftsmidler og skibe foretages fordelingen under ét, og for øvrige aktiver på hvert enkelt aktiv. Såfremt overdragelsen omfatter aktiver, som ikke er afskrivningsberettigede, fx grund, bolig, kvote, betalingsrettighed eller beholdninger, skal salgssummen ligeledes fordeles på disse aktiver.³⁹

Kontantværdiansættelsen sker efter en konkret vurdering. Kursen skal enten være indhentet fra en sagkyndig, fx et pengeinstitut eller realkreditinstitut, eller beregnet af skatteyderen selv. Såfremt skatteyderen selv beregner kursen, er der en række faktorer som der skal tages højde for ved beregningen. Der skal bl.a. tages udgangspunkt i løbetid, rentesats, afdragsprofil, prisfølsomhed og evt. andre eksterne vurderinger.⁴⁰

³⁷ Den Juridiske Vejledning, C.C.6.2 Opgørelse af afståelssummer

³⁸ Afskrivningsloven § 45, stk. 1

³⁹ Afskrivningsloven § 45, stk. 2

⁴⁰ SKM2010.251.SKAT

For kursansættelse af gælds- og pantebreve, udstedt i forbindelse med en virksomhedsomdannelse, kan kursværdien ikke sættes lavere end kurs 80, jf. den hidtidige praksis.⁴¹

Såfremt der i forbindelse med overdragelsen er udstedt et gælds- eller pantebrev, skal dette værdiansættes af parterne, og et eventuelt kursnedslag skal fordeles i forhold til de enkelte aktivers andel af den samlede salgssum. Fordelingen af kursnedslaget foretages på samtlige overdragne aktiver, bortset fra likvide midler, og fordelingen af kursnedslaget skal fremgå af partnernes underskrevne overdragelsesdokument.

Hvis der i overdragelsen også indgår aktiver, som ikke er omfattet af reglerne vedrørende kontant-omregning, skal kursnedslaget også fordeles på disse aktiver. Hvis overdragelsen også omfatter fx et varelager eller debitorer, kan sælgeren, ved opgørelsen af den skattemæssige anskaffelsessum, fratække en forholdsmæssig andel af kursnedslaget. Kursnedslaget påvirker derimod ikke køberens skattemæssige anskaffelsessum.⁴²

Der kan ikke nedskrives på tilgodehavender, der har karakter af anfordringstilgodehavender så som mellemregninger, hvor der frit kan disponeres over hævningsne.

Fordelingen af kursnedslaget ved en virksomhedsoverdragelse kan opgøres som eksemplet nedenfor⁴³:

Virksomhedens aktiver er pr. 31. december 2014 opgjort som følger:

Goodwill	200.000
Bygning	1.000.000
Driftsmidler	400.000
Varelager	500.000
Debitorer	300.000
Likvide midler	75.000
I alt	<u>2.475.000</u>

⁴¹ Den Juridiske Vejledning, C.C.7.1.1 Regler om afståelse til handelsværdier (afståelsesprincippet)

⁴² Den Juridiske Vejledning, C.C.6.2 Opgørelse af afståelsessummer

⁴³ Egen tilvirkning, med udgangspunkt i undervisningsmaterialet og Den Juridiske Vejledning

Salgssummen er berigtiget på følgende

måde:

Kontant betaling	1.600.000
Udstedelse af gældsbrev	875.000
I alt	<u>2.475.000</u>

Kursen på gældsbrevet er af parterne fastsat til kurs 85.

Kursnedslaget kan herefter beregnes til:

$$875.000 \times 15\% = 131.250 \text{ kr.}$$

Kursnedslaget svarer til 5,47% af de overdragne aktiver, undtagen likvide midler.

Kursnedslaget fordeles på de enkelte aktiver på følgende måde:

Aktiver	Nominal salgs- pris	Procentvis an- del	Kursnedslag	Kontantværdi
Goodwill	200.000	5,47%	10.938	189.063
Bygning	1.000.000	5,47%	54.688	945.313
Driftsmidler	400.000	5,47%	21.875	378.125
Varelager	500.000	5,47%	27.344	472.656
Debitorer	300.000	5,47%	16.406	283.594
Likvide midler	75.000	0,00%	-	75.000
I alt	<u>2.475.000</u>		<u>131.250</u>	<u>2.343.750</u>

Beregningerne ovenfor viser hvordan et kursnedslag på et gældsbrev fordeles på de overdragne aktiver. Det første der beregnes er kursnedslaget på gældsbrevet med baggrund i kursen på gældsbrevet. Kursnedslaget beregnes til 131.250 kr., svarende til 15% af gældsbrevet, da kursen er fastsat til 85%. Herefter fordeles kursnedslaget forholdsmæssigt mellem de overdragne aktiver, med undtagelse af likvide midler. Kontantværdien nedsættes dermed med 131.250 kr. i alt.

Ovenstående beregninger forudsætter at virksomheden har haft kalenderåret som regnskabsår, aktivernes værdi antages at være udtryk for handelsværdien, og virksomheden overdrages pr. 1. januar 2015.

5.2 Opgørelse af skattemæssige værdier

Efter handelsværdien er opgjort, skal den skattepligtige fortjeneste opgøres for at få den skattemæssige værdi. Den skattemæssige værdi af aktierne/anparterne skal opgøres til den kontante handelsværdi med fradrag for den skattemæssige fortjeneste.⁴⁴

Den skattemæssige fortjeneste afhænger af de enkelte aktiver, og hvordan disse beskattes i henhold til gældende lovgivning. Skattemæssig fortjeneste omfatter bl.a. avancer, genvundne afskrivninger og goodwill mv., for aktiver som fast ejendom og driftsmidler.

Ved en skattefri virksomhedsomdannelse indtræder selskabet i ejerens skattemæssige situation for hvert enkelt aktiv/passiv der medtages i virksomhedsomdannelsen. Dette bygger på successionsprincippet i virksomhedsomdannelseslovens § 6. I forbindelse med omdannelsen succederer selskabet i virksomhedsejerens stilling med hensyn til anskaffelsestidspunkt, anskaffelsessummer og skattemæssige af- og nedskrivninger, som virksomheden har foretaget.⁴⁵ På denne måde overtager selskabet den latente skat, der kommer til beskatning hos ejeren når aktierne/anparterne i selskabet afstås.

Opgørelsen af de skattemæssige værdier for aktiver er oplistet nedenfor:⁴⁶

Aktiv	Skattemæssig værdi
Goodwill	Handelsværdi minus skattepligtig fortjeneste
Driftsmidler	Handelsværdi minus skattepligtig fortjeneste
Blandede driftsmidler	Handelsværdi minus skattepligtig fortjeneste
Varelager	Handelsværdi minus skattepligtig fortjeneste
Fast ejendom	Handelsværdi minus skattepligtig fortjeneste
Debitorer	Handelsværdi minus skattepligtig fortjeneste
Værdipapirer	Handelsværdi minus skattepligtig fortjeneste
Igangværende arbejder	Handelsværdi minus skattepligtig fortjeneste

Jf. Virksomhedsomdannelsesloven er der enkelte særlige undtagelser vedrørende fordringer og gæld. Virksomhedsomdannelsesloven § 6, stk. 1, 3. pkt. omhandler *”fordringer og gæld der ved*

⁴⁴ Virksomhedsomdannelsesloven § 4, stk. 2

⁴⁵ Generationsskifte og omstrukturering, side 163

⁴⁶ Generationsskifte og omstrukturering, side 158

*afhændelse eller indfrielse til kursværdien på omdannelsesdatoen ikke ville have udløst beskatning/fradrag hos ejeren, anses for erhvervet af selskabet på omdannelsesdatoen til kursen på dette tidspunkt.*⁴⁷ Begrundelsen herfor er, at personer ikke har fradrag for tab på fordringer og gæld, som selskaber har. Dette vil således ikke forhindre, at et ikke-fradragsberettiget tab for ejeren bliver et fradragsberettiget tab for selskabet. Derudover skal aktiver og passiver, hvor virksomhedsejeren ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst har medregnet fortjeneste og tab efter realisationsprincippet, og hvor selskabet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst skal medregne fortjeneste og tab efter lagerprincippet, anses for erhvervet af selskabet på omdannelsesdatoen til den værdi aktivet havde da virksomhedsejeren anskaffede aktiverne, da selskabet som nævnt indtræder i virksomhedsejersens skattemæssige stilling med hensyn til anskaffelsestidspunkt, anskaffelsessummer mv.⁴⁸

5.3 Goodwill

Ved afståelse af en virksomhed, skal der beregnes goodwill for denne virksomhed. Goodwill er indenfor regnskabsvæsenet den merværdi virksomheden har, i forhold til handelsværdien af dens aktiver. Goodwill kan betegnes som en forventning om potentielle fremtidige økonomiske fordele fra virksomhedens aktiver. Værdien af goodwill er svær at fastsætte, men kan dog udledes ved fx et opkøb, da goodwill er forskellen mellem aktivernes bogførte værdier og salgsprisen.

Selskabsretligt opdeles goodwill i internt oparbejdet goodwill og i erhvervet goodwill. I forbindelse med en virksomhedsomdannelse, vil der være tale om erhvervet goodwill.

Ved en virksomhedsomdannelse stilles der enkelte krav til virksomheden, før goodwill kan beregnes. En af betingelserne er, at virksomheden skal være i drift, herunder at der er en forventning om fremtidig indtjeningssevne og tilstedeværelse af fast kundekreds. Derudover skal goodwill være tilknyttet virksomheden, og ikke ejeren eller medarbejdere. Såfremt det er en person der besidder de særlige kvalifikationer, som udgør goodwillen, er dette i sig selv ikke nok i afgørelsen om der foreligger skattemæssig goodwill.

⁴⁷ Citat fra bogen Generationsskifte og omstrukturering, side 165

⁴⁸ VOL § 6, stk. 1

5.3.1 Værdiansættelse af goodwill

Som udgangspunkt findes der ikke nogen regel for hvordan goodwill skal værdiansættes. Ved handel mellem interesse forbundne parter skal goodwill værdiansættes til handelsværdi, hvilket værdiansættes ud fra et skøn på baggrund af konkrete bestemmelser, som fx virksomhedens evne til at generere overskud.

I enkelte brancher, som bl.a. lægevirksomheder, tandlægevirksomheder og revisionsvirksomheder, er der en fast kutyme for værdiansættelse af goodwill. Værdiansættelsen kan eksempelvis foretages med baggrund i virksomhedens bruttoomsætning.

I brancher, som fx cykelhandler-branchen, hvor der ikke er en fast kutyme for værdiansættelse af goodwill, har Ligningsrådet lavet en vejledning, som kan anvendes til brug for værdiansættelse af goodwill. Vejledningen er offentliggjort i TSS-cirkulære 2000-10.

Beregningsmodellen som cirkulæret tager udgangspunkt i, er et udtryk for en standardiseret beregning af værdien af goodwill. På trods af, at modellen er standardiseret, kan der forekommer situationer, hvor den ikke er anvendelig. Der skal i hvert enkelt tilfælde ved anvendelse af beregningsmodellen vurderes, om den beregnede goodwill er realistisk, samt foretage en konkret vurdering af de omstændigheder der foreligger. Ved anvendelse af cirkulæret til værdiansættelse af goodwill, skal der altid foretages en test af, om den beregnede værdi svarer til den reelle handelsværdi.⁴⁹

TSS-cirkulære 2000-10 er baseret på princippet om, at værdien af goodwill findes ved at kapitalisere den del af virksomhedens overskud som ikke anses at være forrentning af de øvrige aktier, der er omfattet af overdragelsen.

⁴⁹ Den Juridiske Vejledning, C.C.6.4.1.2 Værdiansættelse af goodwill

I forbindelse med beregningen af værdien af goodwill, foretages der følgende korrektioner:⁵⁰

Beregningsgrundlaget:	Regnskabsmæssigt resultat før skat for de sidste 3 år før omdannelsen
Regulering af resultatet:	- finansielle indtægter + finansielle udgifter +/- ekstraordinære poster i henhold til ÅRL + afskrivninger på tilkøbt goodwill - ikke udgiftsført løn eller vederlag til medarbejdende ægtefælle
Vægtning:	3. sidste år før omdannelsen: x 1 2. sidste år før omdannelsen: x 2 Sidste år før omdannelsen: x 3 Resultatet divideres med 6 (vægtet gennemsnitsindtjening)
Udviklingstendens:	Forskellen mellem sidste år og 3. sidste år divideres med 2
Driftsherreløn:	50% fratrækkes (min. 250.000 kr. / max. 1.000.000 kr.)
Forrentning af aktiverne:	Den på omdannelsestidspunktet gældende kapitalafkastsats efter VSL § 9 + 3%
Kapitalisering:	Kapitaliseringsfaktoren beregnes med den på omdannelsestidspunktet gældende kapitalafkastsats efter VSL § 9 + 8% / forventet levetid.

Ovenstående beregningsmodel vil blive beskrevet yderligere i de følgende afsnit.

Beregningsgrundlaget

Beregningsmodellen tager udgangspunkt i virksomhedens regnskabsmæssige resultat før skat for de seneste 3 årsregnskaber. Såfremt virksomheden ikke har udarbejdet årsregnskab efter årsregnskabsloven, tages der udgangspunkt i den skattepligtige indkomst fra virksomheden for de seneste 3 år.

Regulering af resultatet

Idet værdien af goodwill skal beregnes på grundlag af virksomhedens primære drift, reguleres resultatet for finansielle og ekstraordinære poster, afskrivninger på tilkøbt goodwill, samt vederlag til medarbejdende ægtefælle.

⁵⁰ Den Juridiske Vejledning, C.C.6.4.1.2 Værdiansættelse af goodwill

Vægtning

Resultatet for de 3 år vægtes forskelligt, da modellen antager, at det seneste år er mest retvisende for virksomhedens situation på omdannelsestidspunktet, og det sidste år mindst retvisende. Der udregnes et vægtet gennemsnit af de 3 år, som medtages i værdiberegningen af goodwill ved omdannelsen.

Udviklingstendens

I beregningsmodellen skal der yderligere tages højde for udviklingen i virksomhedens resultat. Der beregnes et tillæg eller fradrag for udviklingstendensen, baseret på at der har været en konstant udvikling af virksomhedens resultat, enten positiv eller negativ. Den gennemsnitlige udviklingstendens beregnes med udgangspunkt i forskellen mellem det sidste og 3. sidste regnskabsår divideret med 2.

Driftsherreløn

Efter tillæg af udviklingstendens fratrækkes driftsherrelønnen, som udgør 50% af det beregnede beløb dog min. 250.000 kr. og max. 1 mio. kr. Dette skylder at flere personlige virksomheder ikke fratrækker løn til indehaveren i resultatet. I situationer hvor beregningsgrundlaget herefter er negativ eller udgør 0 kr., anses værdien af goodwill for virksomheden for at udgøre 0 kr.

Forrentning af aktiverne

Efter driftsherrelønnen er fratrukket, skal der fratrækkes en forrentning af virksomhedens aktiver, med undtagelse af goodwill. Forrentningen udgør den kapitalafkastsats, som er gældende ved omdannelsen tillagt 3 procentpoint. Forrentningen udgør således 5% for 2014, da kapitalafkastsatsen udgør 2% for 2014. Kapitalafkastsatsen for 2015 er endnu ikke offentliggjort.

Kapitalisering

Efter ovenstående beregninger kommer man frem til et beløb, som kapitaliseres med en fastsat kapitaliseringsfaktor, for at få værdien af goodwill. Kapitaliseringsfaktoren er et udtryk for forholdet mellem det forventede årlige afkast af virksomheden og den forventede levetid for goodwillen. Det forventede årlige afkast er fastsat til kapitalafkastsatsen, som er gældende ved omdannelsen tillagt 8 procentpoint, dvs. 10% for 2014.

Levetiden for goodwill kan variere, og der skal derfor tages hensyn hertil ved beregning af kapitaliseringsfaktoren. Som udgangspunkt siges goodwill at have en levetid på 7 år.⁵¹

5.3.2 Beregning af goodwill for Clausens Cykler

Nedenstående er beregning af goodwillen i Clausens Cykler i forbindelse med omdannelsen. Beregningen tager udgangspunkt i TSS-cirkulære 2000-10.⁵²

	2012	2013	2014
Regnskabsmæssigt resultat før skat	360.000	580.000	834.000
- finansielle indtægter	(5.000)	(4.000)	(3.000)
+ finansielle omkostninger	45.000	44.000	39.000
+/- ekstraordinære poster	(20.000)	-	-
+ afskrivninger på tilkøbt goodwill	-	-	-
- ikke udgiftsført løn til medarbejdende ægtefælle	-	-	-
Reguleret resultat	380.000	620.000	870.000
Reguleret indkomst/vægtet indkomst:			
2012: 342.000 kr. x 1		380.000	
2013: 617.000 kr. x 2		1.240.000	
2014: 870.000 kr. x 3		2.610.000	
I alt		4.230.000	
Gennemsnitsindtjening: 4.186.000 kr. / 6 =			705.000
Udviklingstendens positiv: (870.000 - 380.000) / 2			245.000
			950.000
Driftsherreløn: 50% af 950.000 kr.			(475.000)
Forrentning af aktiver: 3.248.250 kr. x 5%			(162.413)
Rest til forrentning af goodwill			312.588
Kapitalisering (10% og levetid 7 år): 2,70			843.986
Goodwill værdiansættes til:			<u>844.000</u>

⁵¹ Den Juridiske Vejledning, C.C.6.4.1.2 Værdiansættelse af goodwill

⁵² Egen tilvirkning (beregninger)

Ovenstående beregning tager udgangspunkt i, at goodwill for virksomheden har en levetid på 7 år. Dette begrundes i, at virksomhedens produkter har karakter af standardprodukter, hvorfor levetiden kan fastsættes til 7 år.⁵³

5.4 Ejendom

Som tidligere nævnt kan virksomhedsejeren frit vælge, om en fast ejendom skal medtages i virksomhedsomdannelsen eller holdes udenfor. Casevirksomheden Clausens Cykler ejer en ejendom, hvori virksomheden drives fra. Ejendommen er fuldt ud erhvervsmæssig, og det er besluttet at ejendommen skal indgå i virksomhedsomdannelsen.

5.4.1 Værdiansættelse af handelsværdi

Overdragelse af en ejendom skal ske til handelsværdi. Værdien skal følge armslængdeprincippet, som hvis ejendommen var solgt til en uafhængig tredjemand. Den offentlige ejendomsvurdering kan bruges som et udtryk for handelsværdien, og dermed værdiansætte ejendommen. Den offentlige ejendomsvurdering foretages af SKAT, og bliver offentliggjort hvert andet år.

Såfremt den offentlige ejendomsvurdering ikke giver et retvisende billede af ejendommens handelsværdi på tidspunktet for overdragelsen, er parterne eller skattemyndighederne ikke bundet af den offentlige vurdering.⁵⁴ Den offentlige ejendomsvurdering vil fx ikke være retvisende i tilfælde hvor ejeren har lavet ombygninger eller moderniseringer af ejendommen, hvilket gør at ejendommen må formodes at være steget i værdi. I sådanne tilfælde kan parterne henvende sig til SKAT og anmode om en ny vurdering.

Ejeren kan derudover indhente en vurdering fra en uafhængig mægler eller valuar, som derefter kan danne grundlag for værdiansættelsen af ejendommen til handelsværdi.

Jøren Clausen valgte i forbindelse med aflæggelse af regnskabet pr. 31. december 2014 at indhente en ekstern vurdering, da han mener at denne værdi er mere sigende end den offentlige ejendomsvurdering. Derudover ville Jørgen sikre sig, at han havde den korrekte værdi i forbindelse med virksomhedsomdannelsen pr. 1. januar 2015. I den forbindelse er der indhentet følgende vurdering af ejendommen fra en uafhængig ejendomsmægler:

⁵³ SKM.2002.50.LR

⁵⁴ Den Juridiske Vejledning, C.B.3.5.4.3 Fast ejendom

	kr.
Grund	650.000
Bygning	1.850.000
I alt	2.500.000

Ejendommen er i årsregnskabet for 2014 optaget til denne værdi, som udgør handelsværdien.

5.4.2 Opgørelse af den skattemæssige værdi

Den skattepligtige fortjeneste, som fratrækkes handelsværdien for at opnå den skattemæssige værdi, omfatter eventuelle genvundne afskrivninger på bygninger og installationer, samt en eventuel fortjeneste på den faste ejendom ved omdannelse opgjort efter ejendomsavancebeskatningsloven.⁵⁵

De genvundne afskrivninger opgøres som forskellen mellem salgssummen og den nedskrevne værdi af ejendommen. Fortjenesten på de genvundne afskrivninger beregnes som overdragelsessummen af den afskrivningsberettigede bygning fratrukket den nedskrevne regnskabsmæssige værdi. De genvundne afskrivninger er beregnet som følger:⁵⁶

Genvundne afskrivninger

Kontant salgssum for bygning	1.850.000
	<hr/>
Afskrivningsgrundlag for bygning i 2010	(1.500.000)
Afskrivninger 2010-2014, 20%	300.000 (1.200.000)
	<hr/>
Forbedring i 2013	(400.000)
Afskrivninger 2013-2014, 8%	32.000 (368.000)
	<hr/>
Fortjeneste	282.000
	<hr/> <hr/>

⁵⁵ Generationsskifte og omstrukturering, side 158

⁵⁶ Egen tilvirkning

Fortjenesten beskattes, dog højst de genvundne afskrivninger	282.000
Ikke beskattede genvundne afskrivninger: (foretagne afskrivninger minus fortjeneste)	50.000
	332.000

De ikke beskattede genvundne afskrivninger er et udtryk for, at der er afskrevet for meget i årenes løb. Beløbet medtages i opgørelsen af ejendomsavancen.

Ejendomsavancen beregnes som forskellen mellem afståelsessummen omregnet efter Ejendomsavancebeskatningsloven § 4, stk. 4 og anskaffelsessummen opgjort efter EBL § 4, stk. 2 og reguleret efter § 5 eller § 5A.⁵⁷ Afståelsessummen skal opgøres til kontantværdi, hvilket er den kontante del af afståelsessummen, tillagt kursværdien af de overdragne gældsposter på afståelsestidspunktet.⁵⁸ Denne værdi skal fremgå af købsaftale eller skøde. Derudover er der fradrag for afholdte omkostninger til salget af ejendommen, herunder vederlag til mægler, advokat og stempelafgift mv.

Anskaffelsessummen skal omregnes til kontantværdi, hvilket gøres ved, at kursværdien af gældsposterne i ejendommen tillægges den kontante del af anskaffelsessummen. Såfremt ejendommen er erhvervet før den 19. maj 1993, er der nogle bestemte forhold der gør sig gældende for opgørelsen af den skattepligtige anskaffelsessum.⁵⁹ Forholdet vil dog ikke blive nærmere beskrevet, da virksomhedens ejendom er anskaffet i 2010.

Det er også muligt at tillægge omkostninger afholdt i forbindelse med erhvervelsen af ejendommen, ved opgørelsen af anskaffelsessummen. Der er bl.a. tale om omkostninger til tinglysningsafgift, sagsomkostninger, vederlag til mægler og udstykningsomkostninger mv.

Ydermere er det jf. EBL § 5, stk. 1 muligt at forhøje anskaffelsessummen med et tillæg på 10.000 kr. pr. år ejeren har ejet ejendommen. Tillægget gives i anskaffelsesåret, men ikke i afståelsesåret, medmindre anskaffelsesåret og afståelsesåret er sammenfaldende. Derudover gives der tillæg svarende til omkostninger afholdt til forbedringer ud over 10.000 kr.

⁵⁷ EBL § 4, stk. 1.

⁵⁸ EBL § 4, stk. 4.

⁵⁹ EBL § 4, stk. 3.

Til sidst skal anskaffelsessummen nedsættes med de beløb, som den skattepligtige allerede har fået fradrag for i den skattepligtige indkomst, og hvor der ikke er sket genbeskatning.⁶⁰ Såfremt der i beregningen af de genvundne afskrivninger er beregnet ikke beskattede genvundne afskrivninger, skal disse fradrages i anskaffelsessummen.

Nedenfor er ejendomsavance beregnet efter reglerne i ejendomsavancebeskatningsloven.⁶¹

Ejendomsavance

Kontant salgssum for ejendommen		2.500.000
		<hr/>
Kontant anskaffelsessum inkl. købsomkostninger	(2.150.000)	
Ikke beskattede genvundne afskrivninger	50.000	
Forbedring i 2013, kr. 400.000 - 10.000	(390.000)	
10.000 kr.'s fradrag i 2010-2014	(50.000)	2.540.000
		<hr/>
Tab til fremførsel		(40.000)
		<hr/> <hr/>
(Tab efter EBL kan kun modregnes i fortjeneste på andre ejendomme)		

Den skattemæssige fortjeneste bliver i alt:

Beskatning af genvundne afskrivninger	282.000
Beskatning af ejendomsavance	-
Samlet beskatning	<hr/> 282.000 <hr/> <hr/>

Tabet der opstår i forbindelse med beregning af ejendomsavancen er et kildebestemt tab, hvilket vil sige, at tabet kun kan fremføres til eventuelle senere modregning i en fortjeneste på ejendomsavancen på andre ejendomme.

⁶⁰ EBL § 5, stk. 4.

⁶¹ Egen tilvirkning

Den skattemæssige værdi for grunde og bygninger opgøres herefter til 2.218.000 kr. svarende til handelsværdien (2.500.000 kr) fratrukket den skattemæssige fortjeneste (282.000 kr.). Der kan ikke foretages afskrivninger på grunde, hvorfor grundværdien på 650.000 kr. fratrækkes for at få ejendommens skattemæssige værdi, 1.568.000 kr.

5.5 Driftsmidler

5.5.1 Værdiansættelse af handelsværdi

Ved fastsættelse af handelsværdi for en virksomheds driftsmidler er det mest ligetil at anvende den regnskabsmæssige værdi. Den regnskabsmæssige værdi er kostprisen fratrukket af- og nedskrivninger. Af- og nedskrivninger er et udtryk for den værdiforringelse driftsmidlerne er underlagt, og den regnskabsmæssige værdi giver dermed et udtryk for en tilnærmet handelsværdi, som et tilsvarende aktiv vil koste at genanskaffe.⁶²

Den regnskabsmæssige værdi kan testes ved at indhente priser for brugte driftsmidler af samme art og årgang. En bils værdi kan fx testes ved at slå bilens model og årgang op på internetsider som fx www.bilbasen.dk og www.bilpriser.dk.

Såfremt der ikke kan findes en fornuftig værdiansættelse af handelsværdien, skal der foretages en vurdering fra en uafhængig tredjepart, som ligger til grund for handelsværdien.

Virksomhedens driftsmidler består af en kassevogn, som bruges i forbindelse med fragt og levering af cykler, samt diverse maskiner og værktøjer til brug for reparation og service af cyklerne. Den regnskabsmæssige værdi af driftsmidlerne er samlet opgjort til 350.000 kr. I forbindelse med den forestående virksomhedsomdanning har Jørgen Clausen fået vurderet maskiner og værktøj, samt indhentet priser på lignende kassevogne på nettet. Den regnskabsmæssige værdi vurderes at være udtryk for den reelle handelsværdi for aktiverne pr. 31. december 2014.

5.5.2 Opgørelse af den skattemæssige værdi

Ligesom der skal foretages afskrivninger af driftsmidlerne regnskabsmæssigt, skal dette også foretages skattemæssigt, jf. Afskrivningsloven. Skattemæssigt afskrives driftsmidler efter saldometoden med 25% pr. år.

⁶² ÅRL §§ 42 og 43

Er der opstået en negativ saldo i driftsmidlernes skattemæssige værdi, fx hvis der er solgt et driftsmiddel til en højere værdi end den skattemæssige værdi, kan denne overføres til selskabet. Såfremt selskabet ikke udligner den negative saldo, ved eksempelvis at anskaffe nye aktiver, skal den negative saldo medtages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.⁶³

Den skattemæssige værdi af driftsmidlerne er samlet opgjort til 166.113 kr. pr. 31. december 2014.

Fordelingen af værdierne på aktiverne er som følger:⁶⁴

	Handelsværdi	Skattemæssig værdi	Skattemæssig fortjeneste
Kassevogn	225.000	106.787	118.213
Div værktøjer og maskiner	125.000	59.326	65.674
	350.000	166.113	183.887

Jf. ovenstående opgørelse er der således en skattemæssig fortjeneste på 183.887 kr. på driftsmidlerne. Den skattemæssige værdi af driftsmidlerne udgør 166.113 kr. som er handelsværdien fratrukket den skattemæssige fortjeneste.

5.6 Varelager

5.6.1 Værdiansættelse af handelsværdi

Handelsværdien af varelageret kan værdiansættes til den regnskabsmæssige bogførte værdi heraf. Varelageret kan værdiansættes på grundlag af 1) dagsprisen ved regnskabsårets slutning, 2) indkøbsprisen, eller 3) fremstillingsprisen.⁶⁵

Dagsprisen for de indkøbte varer er indkøbsprisen på tidspunktet for regnskabsårets slutning. Såfremt virksomheden selv har fremstillet varerne, er dagsprisen den pris virksomheden har kunnet fremstille varen til på tidspunktet for regnskabsårets afslutning.

⁶³ Generationsskifte og omstrukturering, side 158

⁶⁴ Egen tilvirkning

⁶⁵ Varelagerloven § 1, stk. 1.

Indkøbsprisen er den pris, som virksomheden har indkøbt varen for med tillæg af fragt, told og lignende (fakturaprisen). Såfremt virksomheden selv har afhentet varen hos leverandøren, skal omkostninger hertil også tillægges indkøbsprisen.

Fremstillingsprisen skal opgøres med baggrund i de direkte omkostninger der relaterer sig til fremstilling af varerne. Heri indgår bl.a. råvarer, udgifter til forarbejdning, arbejds løn, energiforbrug, emballage mv.

Såfremt der er ukurante varer på lageret skal der ske nedskrivning heraf, som svarer til den realistiske værdi for de ukurante varer. Som oftest betyder ukurante varer, at de ikke kan sælges, hvorfor de som oftest nedskrives til 0 kr.

Virksomheden Clausens Cykler har et varelager bestående af cykler. Der er alt fra racercykler og mountainbikes, til citybikes og børnecykler mv. Varelageret har en regnskabsmæssig værdi pr. 31. december 2014 på 225.000 kr. som anses for handelsværdien.

5.6.2 Opgørelse af den skattemæssige værdi

Varelageret er værdiansat efter gældende regler i varelagerloven. Der er tale om færdigvarer, som virksomheden har købt fra eksterne leverandører, og er derfor værdiansat efter metode 2 til indkøbsprisen. Hertil er tillagt omkostninger til fragt mv.

Varelageret skal nedskrives til nettorealisation sværdien, såfremt denne er lavere end kostprisen. Virksomheden har ingen forventninger til, at nettorealisation sværdien er lavere end kostprisen, hvorfor kostprisen fastholdes ved værdiansættelsen af handelsværdien for varelageret. Der er ingen ukurante varer pr. 31. december 2014.

Varelagerets skattemæssige værdi fastsættes således til 225.000 kr., som også er den regnskabsmæssige værdi pr. 31. december 2014.

5.7 Tilgodehavender

5.7.1 Værdiansættelse af handelsværdi

Handelsværdien af tilgodehavender vil sædvanligvis svare til den skattemæssigt bogførte værdi, hvilket er den regnskabsmæssige værdi fratrukket nedskrivninger for konstaterede eller sandsynliggjorte tab på tilgodehavender.⁶⁶ Der vil i almindelighed ikke være en større forskel på den regnskabsmæssige og den skattemæssige værdi. Den forskel der kan opstå mellem den regnskabsmæssige og den skattemæssige værdi er, såfremt den regnskabsmæssige værdi er blevet nedskrevet med et forventet tab, baseret på en vurdering af den enkelte debtors betalingsevne. I en personlig virksomhed nedskrives et tab kun skattemæssigt, såfremt det er konstateret. Debitoren skal i så fald være gået i betalingsstandsning eller konkurs.

Fra og med juni 2010 blev det muligt at regulere for momsgrundlaget for fordringer under 3.000 kr. For at få momsmæssigt fradrag for tab på fordringer under 3.000 kr. inkl. moms skal kunden forgæves være blevet rykket, og handelsforbindelsen skal være ophørt.⁶⁷

Den regnskabsmæssige værdi for Clausens Cyklers debitorer pr. 31. december 2014 er 72.500 kr., jf. årsregnskabet for 2014.

5.7.2 Opgørelse af den skattemæssige værdi

Debitorerne består af kunder som har købt en cykel på afbetaling over 12 måneder. Ved oprettelsen af hver enkelt betalingsaftale er kundens kreditværdighed kontrolleret. Jørgen Clausen har gennemgået debitorerne for sene eller manglende betalinger, og det vurderes ikke at der er behov for hensættelse til tab på debitorer, da alle kunderne betaler til tiden via pbs-betalinger.

Når der ikke er hensat til forventede tab på debitorer, er den regnskabsmæssige værdi lig med den skattemæssige værdi, 72.500 kr.

5.8 Værdipapirer og likvide beholdninger

5.8.1 Værdiansættelse af handelsværdi

Ved en virksomhedsomdanning skal værdipapirer værdiansættes til kursværdi. Ved aktier skal den skattemæssige fortjeneste opgøres efter aktieavancebeskatningsloven, og ved obligationer skal den skattemæssige fortjeneste opgøres efter kursgevinstloven.⁶⁸

⁶⁶ Den Juridiske Vejledning, C.C.7.2.5 Opgørelse af den skattemæssige værdi af virksomhedens aktiver og passiver

⁶⁷ http://www.roesgaard.dk/sites/default/files/pdf/roesgaardpartners_august_2014_0.pdf

⁶⁸ Generationsskifte og omstrukturering, side 158

Værdipapirer kan enten handles på et reguleret marked, eller et ureguleret marked.

Handelsværdien af værdipapirer handlet på et reguleret marked skal værdiansættes til kursværdien, svarende til den noterede kurs på værdipapirer på omdannelsesdagen.

Det er vanskeligere at værdiansætte handelsværdien på værdipapirer handlet på et ureguleret marked, da disse værdipapirer ikke tidligere har været handlet. Kendes handelsværdien ikke på de unoterede værdipapirer, skal der foretages en opgørelse af handelsværdien på grundlag af selskabets indre værdi på baggrund i det seneste aflagte årsregnskab, hvorpå der korrigeres for enkelte regnskabsmæssige poster. For nærmere uddybning og beregning heraf henvises der til TSS-2000-09.

Casevirksomheden har ingen værdipapirer.

Handelsværdien for likvide midler opgøres som saldoen på bankkonti på omdannelsesdagen, også kaldet kursværdien, 100.750 kr. jf. årsregnskabet for 2014.

5.8.2 Opgørelse af den skattemæssige værdi

Som nævnt ovenfor har virksomheden likvide beholdninger, bestående af en bankkonto på 100.750 kr. pr. 31. december 2014, som opgøres til pålydende værdi. Den skattemæssige værdi er altså lig den regnskabsmæssige værdi heraf.

5.9 Igangværende arbejder for fremmed regning

5.9.1 Værdiansættelse af handelsværdi

Handelsværdien af igangværende arbejder opgøres som den skattemæssigt bogførte værdi heraf. Når handelsværdien af igangværende arbejder skal opgøres skal det som minimum bestå af de direkte omkostninger hertil i form af materialer og arbejds løn. Virksomheden kan herudover selv vælge om de indirekte produktionsomkostninger skal medregnes ved opgørelsen af handelsværdien. De indirekte produktionsomkostninger består bl.a. af husleje, el, varme og administration mv. Derudover kan en a conto fortjeneste på det udførte arbejde tillægges handelsværdien. Virksomheden vælger selv om en a conto fortjeneste skal tillægges ved værdiansættelsen af de igangværende arbejder.⁶⁹

⁶⁹ Den Juridiske Vejledning, C.C.2.3.2.1 Igangværende arbejder for fremmed regning og postens indvirkning på indkomstopgørelsen

Det er muligt for virksomheden enten af anvende faktureringsprincippet eller produktionsprincippet. Det er dog et krav, at virksomheden anvender det samme princip på samtlige af de igangværende arbejder. Virksomheden kan skifte værdiansættelsesprincip for de igangværende arbejder fra år til år ved at give SKAT besked herom skriftligt, medmindre skatten på den måde elimineres.⁷⁰

Casevirksomheden har ingen igangværende arbejder.

5.10 Gæld

5.10.1 Værdiansættelse af handelsværdi

Gæld skal opgøres til kursværdien, kurs 100 svarende til pålydende værdi. Clausens Cykler har gæld bestående i realkreditlån for ejendommen på 1.300.000 kr, samt en kassekredit i banken på 175.000 kr. Derudover har Clausens Cykler kreditorer på i alt 25.000 kr., hvilket består af skyldig revisor og kredit hos leverandører. I alt en regnskabsmæssig værdi på 1.500.000 kr.

I forbindelse med en virksomhedsomdannelse skal Jørgen Clausen have fokus på, at en omdannelse medfører et debitorskifte for virksomhedens kreditorer, idet gælden overdrages mellem to skat-tesubjekter, den personlige virksomhed og selskabet. Debtorskiftet betyder, at Jørgen skal have godkendelse fra realkreditinstitut, banken og kreditorerne, til at foretage debtorskiftet.

5.10.2 Opgørelse af den skattemæssige værdi

Den skattemæssige værdi for virksomhedens gæld opgøres til kursværdien på omdannelsesdagen. Lån sættes til kurs 100 og dermed til pålydende værdi. Såfremt der er tale om en gæld der kan indfries til kurs 100 (pari), kan der normalt kun anvendes en kurs over 100 grundet fordringens forretning sammenholdt med opsigelsesvarslets længde.⁷¹

Den skattemæssige værdi af gælden er således:

Realkreditinstitut	1.300.000
Kassekredit	175.000
Kreditorer	25.000
I alt	<u>1.500.000</u>

⁷⁰ Den Juridiske Vejledning, C.C.2.3.2.1 Igangværende arbejder for fremmed regning og postens indvirkning på indkomstopgørelsen

⁷¹ Den Juridiske Vejledning, C.C.7.2.5 Opgørelse af den skattemæssige værdi af virksomhedens aktiver og passiver

5.11 Blandet benyttede aktiver

5.11.1 Værdiansættelse af handelsværdi

I forbindelse med værdiansættelse af handelsværdien for blandet benyttede aktiver, anses ejerens overdragelsen af den private del af et blandet benyttet aktiv, som afstået til selskabet til handelsværdi. Dermed er det kun den del af et blandet benyttet aktiv, der anvendes erhvervsmæssigt, selskabet succederer i ved virksomhedsomdannelsen.

Den erhvervsmæssigt benyttede del af et blandet benyttet aktiv opgøres som forholdet mellem 1) afskrivninger, som ejeren i alt har fratrukket ved indkomstopgørelsen, herunder forskuds- og forlods afskrivninger, og 2) afskrivninger, som ejeren kunne have fratrukket, hvis aktivet udelukkende havde været benyttet erhvervsmæssigt. Ved opgørelsen af de afskrivninger, som ejeren kunne have fratrukket, hvis aktivet udelukkende havde været benyttet erhvervsmæssigt, anvendes de afskrivningsprocenter, ejeren faktisk har anvendt.⁷²

Ved aktivets overdragelse til selskabet, ændres aktivets benyttelse fra delvis erhvervsmæssigt til 100% erhvervsmæssig benyttelse.

Nedenfor er opgørelsen for et blandet benyttet aktiv beregnet:⁷³

År 2013

Anskaffelsessum	300.000
Afskrivninger, 25%	(75.000)
	<hr/>
	225.000
	<hr/>

Erhvervsmæssig andel af afskrivninger, 50% (37.500)

År 2014

Saldo primo	225.000
Afskrivninger, 25%	(56.250)
	<hr/>
	168.750
	<hr/>

Erhvervsmæssig andel af afskrivninger, 30% (16.875)

⁷² Den Juridiske Vejledning, C.C.7.2.7 Retsvirkninger af omdannelse for selskabet - succession

⁷³ Egen tilvirkning

Erhvervsmæssig andel udgør: (37.500+16.875)/(75.000+56.250)x100	41,43%
Selskabet succederer herefter i 41,43% af aktivets uafskrevne værdi: 41,43% af 168.750 kr.	69.911
Handelsværdien af den private andel af aktivet (58,57%) på omdannelsesdagen, eksempelvis:	120.000
Selskabet kan herefter afskrive på i alt	189.911

I eksemplet ovenfor er der sammenlagt afskrevet 54.375 kr. (37.500 + 16.875) erhvervsmæssigt ud fra en samlet beregnet afskrivning på 131.250 kr. (75.000 + 56.250). Dette resulterer i 41,43%, hvilket udtrykker den procentsats som selskabet succederer i af aktivets nedskrevne værdi pr. 31. december 2014, hvilket er beregnet til 69.911 kr. Hertil tillægges handelsværdien af den private andel af det blandede aktiv. I dette eksempel er handelsværdien for det blandede benyttet aktiv værdiansat til 189.911 kr., hvilket svarer til 120.000 kr. for den private andel (189.911 x 58,57%). Herefter kan selskabet i alt afskrive på 189.911 kr.

Ved virksomhedsomdannelser, hvor der overdrages en blandet benyttet ejendom, kan selskabet kun afskrive på den del af bygningens anskaffelsessum, der anvendes erhvervsmæssigt. Det er dog en forudsætning at den erhvervsmæssigt benyttede del af ejendommen anvendes til et afskrivningsberettiget formål, jf. AL § 14.

Nedenfor er vist hvordan den erhvervsmæssigt benyttede del af ejendommen kan opgøres:⁷⁴

$$\text{Den erhvervsmæssige andel} = \frac{\text{Foretagne afskrivninger}}{\text{Afskrivninger}/100 \times \text{anskaffelsessummen}} \times 100$$

Såfremt ejeren af den personligt ejet virksomhed har anvendt virksomhedsordningen i året forinden omdannelsen, og indskudskontoen er negativ, er det muligt at udligne den negative saldo med værdien af den private andel af et blandet benyttet aktiv. Dette er muligt på trods af, at der kan være tale om et aktiv, der ikke kan indgå i virksomhedsordningen.⁷⁵

I enkelte tilfælde kan værdien af den private andel af et blandet benyttet aktiv medføre en mellemregning med ejeren. Dette kan ske ved, at en negativ indskudskonto først udlignes, og restværdien af den private andel af aktivet opgøres som et tilgodehavende hos ejeren i forbindelse med opgørelsen af aktiernes anskaffelsessum. Da denne del af aktivet er privat, kan den ikke falde ind under virksomhedsomdannelseslovens § 2, stk. 1, nr. 3, som siger at vederlaget for virksomheden skal ydes i form af aktier eller anparter.

Casevirksomheden har ingen blandet benyttede aktiver.

5.12 Udskudt skat

5.12.1 Skattepligtig virksomhedsomdannelse

Der skal ikke afsættes udskudt skat i forbindelse med en skattepligtig virksomhedsomdannelse, da omdannelsen sidestilles med afståelse af virksomheden og ejeren beskattes af samtlige avancer i afståelsesåret/omdannelsesåret.

5.12.2 Skattefri virksomhedsomdannelse

Ved en skattefri virksomhedsomdannelse succederer selskabet i virksomhedsejerens skattemæssige stilling, og skatten udskydes derved til den dag alle aktierne/anparterne i selskabet afstås eller selskabet likvideres. Udskudt skat skal derfor afsættes af eventuelle forskelle mellem de regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af de overtagne aktiver og passiver. Den udskudte skattefor-

⁷⁴ Figur fra undervisningsmateriale

⁷⁵ Generationsskifte og omstrukturering, side 139

pligtelse indregnes som et passiv i åbningsbalancen, der udarbejdes i forbindelse med virksomhedsomdannelsen. Aktiernes/anparternes skattemæssige anskaffelsessum påvirkes ikke at den udskudte skatteforpligtelse.

5.12.3 Beregning af udskudt skat for Clausens Cykler

Med baggrund i ovenstående afsnit om handelsværdier og skattemæssige værdi for virksomhedens aktiver og passiver, beregnes den udskudte skatteforpligtelse for Clausens Cykler som følger:⁷⁶

	Værdier pr. 31. december 2014			Forventes anvendt/tilbageført i år:		
	Regnskabsmæssig værdi	Skattemæssig værdi	Forskelsværdi	2015	2016 og senere	og I alt
Goodwill	844.000	-	844.000	120.571	723.429	844.000
Ejendom	2.500.000	2.218.000	282.000	9.400	272.600	282.000
Driftsmidler	350.000	166.113	183.887	18.389	165.498	183.887
I alt	3.694.000	2.384.113	1.309.887	148.360	1.161.527	1.309.887
		Skatteprocent		23,5%	22%	
		Udskudt skat		34.865	255.536	290.401

5.13 Virksomhedsordningens konti

Såfremt ejeren af den personlige virksomhed, som omdannes til en selskab, anvender reglerne i virksomhedsordningen, er der nogle særlige regler ejeren skal være opmærksom på. Som tidligere beskrevet har Jørgen Clausen i årene forud for virksomhedsomdannelsen anvendt virksomhedsordningen for den personlige virksomhed Clausens Cykler.

De ting som ejeren skal være opmærksom på er indskudskonto, hensat til senere hævnning, beløb på mellemregningskonto, samt konto for opsparet overskud. Disse særlige forhold vil blive beskrevet i de efterfølgende afsnit. Reglerne i de nedenstående afsnit gælder kun i forbindelse med skattefri virksomhedsomdannelsen.

⁷⁶ Egen tilvirkning (beregning)

5.13.1 Indskudskonto

Såfremt indskudskontoen er negativ, skal denne udlignes inden virksomhedsomdannelsen foretages. Den negative indskudskonto kan udlignes ved modregning i beløb hensat til senere hævning, beløb på mellemregningskonto eller ved indskud af kontanter fra ejeren.

Som det fremgår af specifikationerne til virksomhedsordningen for 2014 for Jørgen Clausen har han en negativ indskudskonto pr. 31. december 2014 på 300.000 kr. Jørgen har ikke noget beløb hensat til senere hævning, og indskudskontoen udlignes inden omdannelsen med beløb på mellemregningskontoen. Indestående på mellemregningskontoen udgør 800.000 kr. og den negative indskudskonto kan således godt modregnes heri.

5.13.2 Hensat til senere hævning

I forbindelse med virksomhedsomdannelsen kan beløb hensat til senere hævning vælges holdt udenfor omdannelsen, eller indgå i omdannelsen. Såfremt beløbet holdes uden for omdannelsen medtages dette som et passiv i åbningsbalancen, og skal være hævet af ejeren inden omdannelsen. Vælges beløbet at indgå i omdannelsen bliver selskabets egenkapital forhøjet hermed, og forhøjer ligeledes aktiernes/anparternes anskaffelsessum.

Jørgen Clausen har ikke noget beløb hensat til senere hævning pr. 31. december 2014.

5.13.3 Mellemlregningskonto

Virksomheden har pr. 31. december 2014 en mellemregningskonto, som er en gæld til virksomheds-ejeren Jørgen Clausen. Mellemlregningskontoen består af allerede beskattede midler, og er derfor en konto hvorfra Jørgen kan hæve skattefrit.

Mellemlregningskontoen udgør pr. 31. december 2014 800.000 kr. Som beskrevet ovenfor nedsættes kontoen med den negative indskudskonto på 300.000 kr., således henstår der 500.000 kr. på mellemregningskontoen ved omdannelsen.

I forbindelse med en virksomhedsomdannelselse kan ejeren bestemme om beløb på mellemregningskontoen skal medtages i omdannelsen eller holdes uden for, på samme måde som beløb hensat til senere hævning. Jørgen Clausen har besluttet at holde beløbet på mellemregningskontoen uden for virksomhedsomdannelsen. Beløbet på mellemregningskontoen skal medtages som et passiv i åbningsbalancen, og være hævet inden stiftelsestidspunktet for selskabet.

5.13.4 Konto for opsparet overskud

Jørgen Clausen har i årene forud for omdannelsen oparbejdet et opsparet overskud på 500.000 kr. Det opsparede overskud skal hæves af ejeren i forbindelse med en omdannelsen, hvorved der udløses endelige beskatning heraf. Virksomhedsejeren kan ved en skattefri virksomhedsomdannelsen vælge at nedsætte anparternes anskaffelsessum med indestående på konto for opsparet overskud, jf. VSL § 16, stk.1. Jørgen Clausen har i forbindelse med virksomhedsomdannelsen valgt at nedsætte anparternes anskaffelsessum med konto for opsparet overskud.

6. Opgørelse af anparternes anskaffelsessum for Clausens Cykler

Som beskrevet i afsnit 5 er et af elementerne i en virksomhedsomdannelsen, at handelsværdierne for de overtagne aktiver og passiver opgøres. Værdierne skal bruges i åbningsbalancen for henholdsvis en skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelsen. I dette afsnit vil anparternes anskaffelsessum blive behandlet ved en skattepligtig og en skattefri virksomhedsomdannelsen pr. 1. januar 2015, idet Clausens Cykler har besluttet at omdanne til et anpartsselskab.

6.1 Skattepligtig virksomhedsomdannelsen

Som tidligere nævnt foretages en skattepligtig virksomhedsomdannelsen efter afståelsesprincippet, og omdannelsen sidestilles med salg af virksomheden. Avancer og tab for virksomhedens aktiver medtages i ejeren skattepligtige indkomst i afståelsesåret, og selskabet overtager aktiverne og passiverne til handelsværdier, som danner grundlag for selskabets afskrivningsgrundlag.

Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelsen vil anparternes anskaffelsessum svare til værdien af åbningsbalancen, hvilket er den værdi der indskydes i selskabet. Åbningsbalancen er et udtryk for virksomhedsejerens skattemæssige anskaffelsessum, og dermed selskabets skattemæssige anskaffelsessum.

Nedenfor er anparternes anskaffelsessum i Clausens Cykler opgjort ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse pr. 1. januar 2015:⁷⁷

Skattepligtig virksomhedsomdannelse	Personlig virksomhed pr. 31. december 2014	Selskabets åbningsbalance pr. 1. januar 2015		Anparternes anskaffelsessum pr. 1. januar 2015
	Regnskabsmæssig	Regnskabsmæssig	Skattemæssig	
Goodwill		844.000	844.000	844.000
Grunde og bygninger	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Driftsmidler	350.000	350.000	350.000	350.000
Varelager	225.000	225.000	225.000	225.000
Debitorer	72.500	72.500	72.500	72.500
Likvide beholdninger	100.750	100.750	100.750	100.750
Aktiver i alt	<u>3.248.250</u>	<u>4.092.250</u>	<u>4.092.250</u>	
Stiftertilgodehavende	-	2.542.250	2.542.250	-
Gæld til realkreditinstitut	1.300.000	1.300.000	1.300.000	(1.300.000)
Kassekredit	175.000	175.000	175.000	(175.000)
Kreditorer	25.000	25.000	25.000	(25.000)
Gæld i alt	<u>1.500.000</u>	<u>4.042.250</u>	<u>4.042.250</u>	
Egenkapital	<u>1.748.250</u>	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>	
Passiver i alt	<u>3.248.250</u>	<u>4.092.250</u>	<u>4.092.250</u>	
Anparternes anskaffelsessum				<u>2.592.250</u>

Anparternes anskaffelsessum fordeles således:

Anpartskapital	50.000
Stiftertilgodehavende	<u>2.542.250</u>
	<u>2.592.250</u>

Som det fremgår af ovenstående beregninger, udgør selskabets egenkapital i åbningsbalancen, 50.000 kr., hvilket udgør mindstekravet til selskabskapitalen i et anpartsselskab. Den resterende del af anparternes anskaffelsessum ydes i form af et stiftertilgodehavende. Stiftertilgodehavendet udstedes ved et gældsbevis til Jørgen Clausen til kurs 100. Der skal derfor ikke foretages kursnedslag heraf. Jørgen Clausen kan, såfremt selskabet har likviditeten hertil, hæve stiftertilgodehavendet skattefrit.

⁷⁷ Egen tilvirkning (beregningen)

6.2 Skattefri virksomhedsomdannelse

Som tidligere beskrevet bygges en skattefri virksomhedsomdannelse på successionsprincippet, hvor selskabet overtager virksomhedens aktiver og passiver, samt ejerens skattemæssige stilling i forhold til disse aktiver og passiver.

Anparternes anskaffelsessum opgøres til de skattemæssige værdier af aktiverne og passiverne, der overdrages. De skattemæssige værdier er opgjort i afsnit 5 til handelsværdien fratrukket de skattemæssige avancer/tab.

Nedenfor er anparternes anskaffelsessum i Clausens Cykler opgjort ved en skattefri virksomhedsomdannelse pr. 1. januar 2015:⁷⁸

Skattefri virksomhedsomdannelse	Personlig virksomhed pr. 31. december 2014		Selskabets åbningsbalance pr. 1. januar 2015		Anparternes anskaffelsessum pr. 1. januar 2015
	Regnskabsmæssig	Skattemæssig	Regnskabsmæssig	Skattemæssig	
Goodwill			844.000	-	-
Grunde og bygninger	2.500.000	1.568.000	2.500.000	1.568.000	1.568.000
Driftsmidler	350.000	166.113	350.000	166.113	166.113
Varelager	225.000	225.000	225.000	225.000	225.000
Debitorer	72.500	72.500	72.500	72.500	72.500
Likvide beholdninger	100.750	100.750	100.750	100.750	100.750
Aktiver i alt	3.248.250	2.132.363	4.092.250	2.132.363	
Mellemregningskonto	800.000	-	800.000	800.000	-
Indskudskonto	-	-	(300.000)	(300.000)	-
Udskudt skat	-	-	290.401	-	-
Gæld til realkreditinstitut	1.300.000	1.300.000	1.300.000	1.300.000	(1.300.000)
Kassekredit	175.000	175.000	175.000	175.000	(175.000)
Kreditorer	25.000	25.000	25.000	25.000	(25.000)
Gæld i alt	2.300.000	1.500.000	2.290.401	2.000.000	
Egenkapital	948.250	632.363	1.801.849	132.363	
Passiver i alt	3.248.250	2.132.363	4.092.250	2.132.363	
Anparternes anskaffelsessum før opsparet overskud					632.363
Opsparet overskud i virksomhedsordningen					(500.000)
Anparternes anskaffelsessum					132.363

⁷⁸ Egen tilvirkning (beregningen)

Selskabets egenkapital fordeles således:

Anpartskapital	50.000
Overkurs	<u>1.751.849</u>
	<u>1.801.849</u>

Som det fremgår af ovenstående beregninger, udgør selskabets egenkapital i åbningsbalancen, 1.801.849 kr., hvilket fordeles på anpartskapital med 50.000 kr., svarende til mindstekravet til selskabskapitalen i et anpartsselskab. Den resterende egenkapital placeres som overkurs. Overkurs er en fri reserve under egenkapital, hvorfra der kan udloddes udbytte til ejeren af selskabet.

Anparternes anskaffelsessum nedsættes med opsparet overskud i virksomheden, og udgør herefter 132.363 kr.

Inden selskabet stiftes skal der ske udligning af den negative indskudskonto, og beløb hensat på mellemregningskontoen skal hæves af ejeren. Den negative indskudskonto udlignes med beløb på mellemregningskontoen, som herefter udgør 500.000 kr., som Jørgen Clausen skal hæve inden stiftelsesdagen for selskabet.

7. Skattemæssige konsekvenser ved en virksomhedsomdannelse

7.1 Skattepligtig virksomhedsomdannelse

7.1.1 Konsekvenser for virksomhedsejeren

For Clausens Cykler er den skattepligtige avance og den betalbare skat, ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse, beregnet som følger:⁷⁹

Goodwill	844.000
Genvundne afskrivninger	282.000
Ejendomsavance	-
Driftsmidler	183.887
Avance i alt	<u>1.309.887</u>
Opsparet overskud	500.000
Til beskatning i alt	<u>1.809.887</u>
Skat (51,95% af 1.809.887)	940.236

⁷⁹ Egen tilvirkning (beregningen)

Betalt virksomhedsskat af opsparat overskud (25%)	(125.000)
Skat til betaling i alt	<u>815.236</u>

Den skattepligtige virksomhedsomdannelse udløser, som beregnet ovenfor, en betydelig skattebetaling for virksomhedsejeren i afståelsesåret. Til betaling af skatten i afståelsesåret, kan Jørgen Clausen benytte sig af stiftertilgodehavende på i alt 2.542.250 kr. Stiftertilgodehavendet kan dog kun hæves, såfremt selskabet har likviditet hertil. Jørgen Clausen kan derved have problemer med at betale skatten.

7.1.2 Konsekvenser for selskabet

Ved en skattepligtig omdannelse opnås der højere anskaffelsessummer, og dermed afskrivningsgrundlag for aktiverne. De højere afskrivningsgrundlag betyder, at selskabet fremadrettet vil have større skattemæssige afskrivninger, som nedbringer den skattepligtige indkomst, og dermed selskabsskatten.

7.2 Skattefri virksomhedsomdannelse

7.2.1 Konsekvenser for virksomhedsejeren

Ved en skattefri virksomhedsomdannelse udskydes skatten til den dag, selskabet afhændes eller lukkes. Der er således ikke tale om en skattefri virksomhedsomdannelse, blot en skatteudskydende virksomhedsomdannelse.

7.2.2 Konsekvenser for selskabet

Ved en skattefri virksomhedsomdannelse succederer selskabet i ejerens skattemæssige stilling for de aktiver, der overdrages ved virksomhedsomdannelsen. Selskabet overtager virksomhedens aktiver til den skattemæssige værdi, som udgør selskabets skattemæssige afskrivningsgrundlag.

Såfremt virksomhedsejeren har anvendt lagerprincippet ved opgørelse af virksomhedens skattepligtige indkomst, skal selskabet ligeledes anvende lagerprincippet ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst.

Når der foretages en skattefri virksomhedsomdannelse beregnes der skat af avancen herved. Skatten forfalder ikke til betaling ved omdannelsen, men udskydes til den dag ejeren afstår anparterne i selskabet. Den beregnede skat hensættes som udskudt skat i selskabet.

8. Sammenligning af den skattepligtige og skattefrie virksomhedsomdannelse

For at kunne rådgive om, hvilken omdannelsesform der er mest fordelagtig for casevirksomheden Clausens Cykler, skal der tages hensyn til de skatte- og likviditetsmæssige forskelle, der er mellem den skattepligtige og skattefrie virksomhedsomdannelse.

Sammenligning af de to omdannelsesformer er oplyst nedenfor. Beregningerne er foretaget med baggrund i casevirksomheden Clausens Cykler:⁸⁰

	Skattefri om- dannelse	Skattepligtig omdannelse
Skat af avance	-	(680.486)
Beskatning af opsparret overskud	-	(259.750)
Betalt virksomhedsskat af opsparret overskud	-	125.000
Mellemregningskonto	500.000	-
Stiftertilgodehavende	-	2.542.250
Likviditet i omdannelsesåret	500.000	1.727.014
Markedsværdi af selskabet (egenkapital)	1.801.849	50.000
Anparternes anskaffelsessum	(132.363)	(50.000)
Netto aktieindkomst ved salg af selskab	1.669.486	-
Skat i salgsåret, 27% af 49.900 kr.	(13.473)	-
Skat i salgsåret, 42% af 1.619.586 kr.	(680.226)	-
Likviditet i salgsåret	975.787	-
Netto likviditet	1.475.787	1.727.014
Skat til betaling i alt	693.699	815.236

Ved ovenstående beregninger er det forudsat, at selskabets markedsværdi er den samme, som ved stiftelsen.

⁸⁰ Egen tilvirkning (på baggrund af tidligere beregninger)

Som det fremgår af beregningerne ovenfor, er Jørgen Hansens samlede skattebetaling ved skattefri omdannelse lavere, end ved en skattepligtig omdannelse.

På den anden side er nettolikviditeten højere ved skattepligtig omdannelse, end ved skattefri virksomhedsomdannelse. Den højere likviditet ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse skyldes hovedsageligt stiftertilgodehavendet, som ikke kan opnås ved en skattefri virksomhedsomdannelse. Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse opnår Jørgen Clausen i alt 251.227 kr. mere, end ved en skattefri virksomhedsomdannelse.

Såfremt den skattepligtige virksomhedsomdannelse vælges, skal man dog lige have i mente, at der i afståelsesåret (2015) skal betales kr. 815.236 i skat. Skatten kan finansieres ved, at Jørgen Clausen hæver stiftertilgodehavendet i selskabet. Da selskabets likviditet ved omdannelsen udgør 100.750 kr., tillader denne ikke, at betalingen af skatten sker ved hævning af stiftertilgodehavendet i selskabet. Der skal derfor tages stilling til, om skatten eventuelt kan betales ved anvendelse af private midler, såfremt Jørgen Clausens privatøkonomi tillader dette.

9. Konklusion

I afgangprojektet er det, igennem teori og praksis, belyst hvilke overvejelser en virksomhedsejer kan have i forbindelse med omdannelse af sin personlige virksomhed til et selskab, herunder forskellene ved skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelse. Afgangprojektets problemformulering var følgende:

"Hvordan kan man forberede et fremtidigt generationsskifte af en personligt drevet virksomhed ved en forudgående virksomhedsomdannelse?"

Afgangprojektet er som beskrevet afgrænset fra emnet generationsskifte i den forstand, at det ikke er afgangprojektet primære formål at beskrive dette. Et fremtidigt generationsskifte medtages blot i overvejelserne i forbindelse med virksomhedsomdannelsen for casevirksomheden Clausens Cykler.

Problemformuleringen er besvaret ved en række underspørgsmål. I hovedkonklusionen vil disse underspørgsmål blive konkluderet på enkeltvis i nedenstående afsnit.

Hvorfor omdanne fra en personlig virksomhed til selskab?

Gennemgangen af teorien og gældende lovgivning, ved henholdsvis personlig virksomhed og selskab, har vist, at der er fordele og ulemper ved de to virksomhedsformer. Der er derfor ikke nogen entydig anbefaling af, hvilken virksomhedsform, der er mest fordelagtig at anvende. Valget af virksomhedsform kommer an på de konkrete omstændigheder og problemstillinger virksomheden og ejeren har.

Ved sammenligning af de to virksomhedsformer kan der lægges vægt på kapitalkrav, hæftelse, krav til ejer og ledelse, regnskabskrav og de skattemæssige forskelle.

Ved at drive virksomhed i personligt regi, er der ingen kapitalkrav ved opstart. Derimod hæfter ejeren for alle virksomhedens forpligtelser, med alt hvad han/hun ejer og har. Modsat i et selskab er der kapitalkrav ved stiftelsen, 50.000 kr. for anpartsselskaber og 500.000 kr. for aktieselskaber. Ejerens hæftelse er derimod begrænset til den indskudte kapital. Begrænsning af ejerens hæftelse kan derfor være et argument for at omdanne en personlig virksomhed til et selskab.

I et selskab er der krav om direktion, og bestyrelse i aktieselskaber. I en personlig virksomhed er der kun én ejer, og der er ikke samme krav til ledelsen, idet denne kan udgøre en medarbejder eller medarbejdende ægtefælle i virksomheden. Ved en virksomhedsomdannelse skal der derfor tages højde for kravene til direktion, og eventuel bestyrelse.

Selskaber skal hvert år aflægge regnskab over årets resultat, samt aktiver og passiver. Regnskabet skal udarbejdes efter Årsregnskabsloven, og underskrives af en revisor. Regnskabet for selskaber bliver derudover offentliggjort, således alle har indsigt i selskabets økonomi og finansielle stilling. I en personlig virksomhed er der ikke samme krav til regnskabsaflæggelse. Der skal foretages bogføring efter bogføringsloven, men der skal ikke offentliggøres et regnskab. Offentliggørelse af regnskab kan dog frivilligt vælges. Virksomhedens økonomi kan på den måde holdes hemmelig for omverdenen, herunder konkurrenter.

Derudover er der de fordele ved at et selskab, at det er nemmere at gennemføre et generationsskifte eller ændring i ejerkredsen. Aktieombytning efter en virksomhedsomdannelse giver mulighed for at slanke driftsselskabet, ved skattefri udlodning af udbytte til holdingselskabet. Derved er driftsselskabet bedre stillet overfor generationsskifte eller udvidelse af ejerkredsen.

Hvad er forskellen på en skattepligtig og en skattefri virksomhedsomdannelse?

Den skattepligtige virksomhedsomdannelse bygger på afståelsesprincippet, hvor virksomheden anses for solgt til selskabet. Ejeren beskattes af salget af virksomheden i afståelsesåret.

Den skattefri virksomhedsomdannelse er baseret på successionsprincippet, hvor selskabet indtræder i ejerens skattemæssige stilling i forhold til de overtagne aktiver. Skatten udskydes til den dag ejeren afstår alle aktierne/anparterne i selskabet, eller selskabet lukkes.

Der er generelt flere krav til en skattefri virksomhedsomdannelse, end ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse. Det er bl.a. et krav, at hele virksomheden er omfattet af omdannelsen, at hele vederlaget skal ydes i form af aktier/anparter i selskabet, og at aktiernes/anparternes anskaffelsessum ikke må være negativ. Derudover er der, såfremt ejeren har anvendt virksomhedsordningen, krav til, at indskudskontoen ikke må være negativ og evt. beløb hensat til senere hævning og mellemregningskonto kan holdes uden for omdannelsen.

Hvordan værdiansættes virksomhedens aktiver og passiver ved en virksomhedsomdannelse?

Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse overdrages aktiver og passiver til handelsværdi, mens der ved en skattefri virksomhedsomdannelse sker overdragelse til den skattemæssige værdi. Grunden til, at der er denne forskel er, at selskabet succederer i virksomhedsejerens skattemæssige stilling ved en skattefri virksomhedsomdannelse.

Værdiansættelse af aktivernes og passivernes handelsværdi skal følge princippet om armslængde. Aktiverne og passiverne skal derved værdiansættes til den værdi, som der kunne være opnået ved salg til en uafhængig tredjemand.

Hvordan opgøres aktiernes anskaffelsessum ved henholdsvis skattepligtig- og skattefri virksomhedsomdannelse?

Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse opgøres aktiernes anskaffelsessum til handelsværdien af de overtagne aktiver og passiver. Selskabets regnskabsmæssige og skattemæssige åbningsbalance bliver derved ens. Stifertilgodehavende i forbindelse med virksomhedsomdannelsen indgår ikke i aktiernes anskaffelsessum.

Ved en skattefri virksomhedsomdannelse opgøres aktiernes anskaffelsessum til de skattemæssige værdier af de overdragne aktiver og passiver. Selskabets regnskabsmæssige åbningsbalancer udgør handelsværdierne, mens den skattemæssige åbningsbalance udgør de skattemæssige værdier. De skattemæssige værdier, af de overdragne aktiver og passiver, opgøres som handelsværdien fratrukket de skattemæssige avancer og tab. Beregnet udskudt skat og goodwill i forbindelse med virksomhedsomdannelse indgår ikke i aktiernes anskaffelsessum.

Hvilke skattemæssige konsekvenser er der for omdanneren og selskabet ved en virksomhedsomdannelse?

En skattepligtig virksomhedsomdannelse sidestilles med afståelse af virksomheden. Afståelsesprincippet medfører, at ejeren beskattes af avancer ved afståelsen i afståelsesåret. Beskatningen ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse er som ofte af betydelig størrelse, og kræver derved likviditet hos omdanneren. Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse er det muligt for ejeren at få et stiftertilgodehavender hos selskabet. Dette tilgodehavende kan ejeren hæve skattefrit til brug for betaling af den betalbare skat ved omdannelsen. Hævning af stiftertilgodehavendet kræver dog, at selskabet har den fornødne likviditet hertil.

En skattepligtig virksomhedsomdannelse har den konsekvens for selskabet, at de overdragne handelsværdier for aktiverne og passiverne bliver selskabets anskaffelsessummer og afskrivningsgrundlag. Afskrivningsgrundlaget danner baggrund for de skattemæssige afskrivninger, der kan fratrækkes i selskabets skattepligtige indkomst i de efterfølgende år.

En skattefri virksomhedsomdannelse medfører ikke beskatning hos ejeren i afståelsesåret. Beskatningen udskydes til den dag ejeren afstår alle aktierne/anparterne i selskabet, eller selskabet lukkes.

Ved en skattefri virksomhedsomdannelse succederer selskabet i ejerens skattemæssige stilling med hensyn til anskaffelsessummer og anskaffelsestidspunkter for de overdragne aktiver. Selskabet overtager derved den latente skat, der hviler på de overdragne aktiver. Skatten hensættes som udskudt skat i selskabets regnskab.

Hovedkonklusion

På baggrund af ovenstående enkeltkonklusioner på underspørgsmålene og opgaven i øvrigt, kan det konkluderes at en virksomhedsomdannelse kan forbedre et generationsskifte på den måde, at det er nemmere at foretage et generationsskifte i et selskab. Efter en virksomhedsomdannelse kan der foretages en aktieombytning, hvor der indskydes et holdingselskab mellem driftsselskabet og ejeren. Denne konstruktion giver mulighed for at udlodde udbytte fra driftsselskabet til holdingselskabet skattefrit, og på den måde slanke driftsselskabets egenkapital. Herefter er driftsselskabet bedre stillet overfor et fremtidigt generationsskifte.

På baggrund af beregningerne i opgaven kan det konkluderes, at det er mest fordelagtig for case-virksomheden at foretage en skattefri virksomhedsomdannelse. Dette begrundes i den krævede likviditet til betaling af skatten i afståelsesåret, der er ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse.

10. Kildefortegnelse

10.1 Bøger

- Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag – Søren Halling-Overgaard & Birgitte Sølvkær Olesen – Jurist- og økonomiforbundets forlag – 4. udgave 1. oplag 2013
- Grundlæggende skatteret –
- Lærebog om indkomstskat –
- Skattelovsamling for studerende –
- Revisor manual 2014-1 – T. Helmo Madsen – Karnov Group – 2014
- Den Juridiske Vejledning 2015-1 – version: 2.3 – 30.01.2015 – SKAT

10.2 Internetsider

- www.skat.dk
- www.fsr.dk
- www.retsinformation.dk
- www.tax.dk
- www.startvaekst.virk.dk
- http://www.roesgaard.dk/sites/default/files/pdf/roesgaardpartners_august_2014_0.pdf
- <http://www.beierholm.dk/ydelser/oekonomisk-raadgivning/generationsskifte/inden-for-familien.html>
- <http://www.skat.dk/skat.aspx?old=satser>
- <http://ivaekst.dk/vaekst/5/3/3/0/2/virksomheder-i-selskabsform>
- <http://ivaekst.dk/vaekst/5/3/3/0/1/personligt-ejede-virksomheder>

10.3 Love

- Selskabsloven
- Virksomhedsomdannelsesloven
- Afskrivningsloven
- Årsregnskabsloven
- Varelagerloven
- Virksomhedsskatteloven
- Personskatteloven

11. Bilag

11.1 Balance pr. 31. december 2014 for Clausens Cykler

Clausens cykler	2014
Grunde og bygninger	2.500.000
Driftsmidler	350.000
Varelager	225.000
Debitorer	72.500
Likvide midler	100.750
Aktiver i alt	<u>3.248.250</u>
Egenkapital	948.250
Mellemregningskonto	800.000
Realkreditlån, ejendom	1.300.000
Kassekredit	175.000
Kreditorer	25.000
Passiver i alt	<u>3.248.250</u>

11.2 Specifikationer til virksomhedsordningen for indkomståret 2014

Indskudskonto	2014
Saldo primo	(300.000)
Tilgang i året	-
Afgang i året	-
	<u>(300.000)</u>

Konto for opsparet overskud (25%)	2014
Saldo primo	590.000
Hævet opsparet overskud	(120.000)
Virksomhedsskat	30.000
	<u>(90.000)</u>
	<u>500.000</u>